

PREPIH

15 KOROŠKI ČASOPIS

94 Leto IV, 16. september 1994, cena 140 SIT



Priloga:
Radlje in sejem

CLASSIC:
Nova himna
za Korotan

ODSTOPI,
ZAMENJAVE,
SPREMEMBE ...



Tovarna
MEŽICA

d.o.o.
akumulatorskih baterij

PROIZVAJAMO IN VAM NUDIMO:

- ☒ akumulatorje **TOPLA** za zagon motornih vozil z dvoletno garancijo in visoko kakovostjo.
- ☒ akumulatorje **MEŽICA** za pogon viličarjev in delovnih strojev ter stacionarne baterije kot rezervni vir napajanja v telekomunikacijskih in drugih sistemih.

NAJNIŽJE MOŽNE CENE OBLAZINJENEGA POHIŠTVA IN UGODNI KREDITNI PRODAJNI POGOJI

- 20% popust ob gotovinskem plačilu
- trimesečno obročno odplačilo brez popusta
- petmesečno obročno odplačilo z 12% fiksno obrestno mero



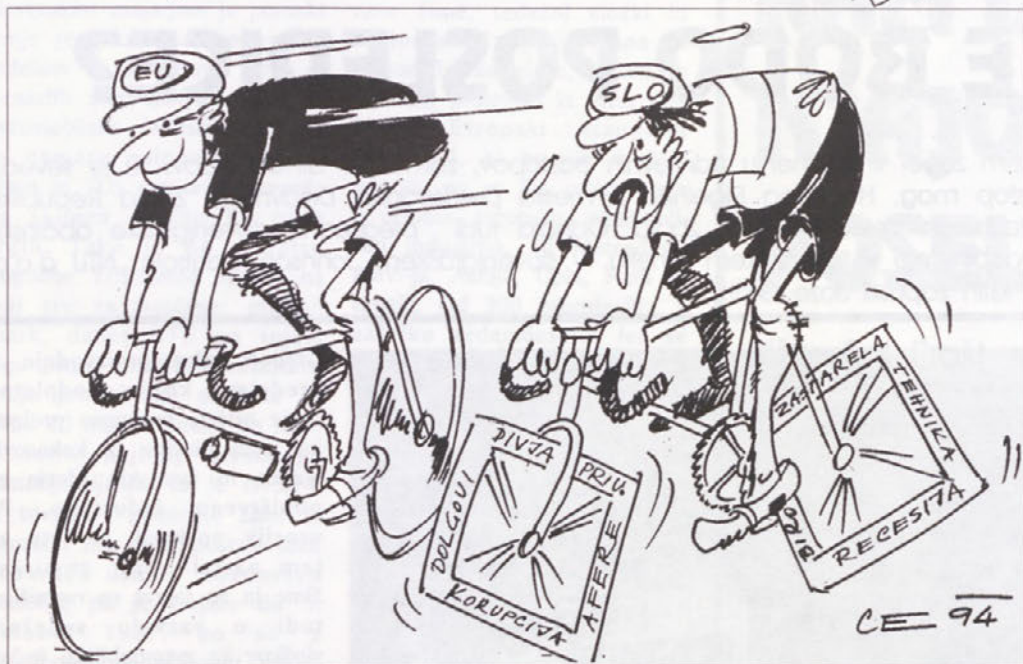
SLOVENJ GRADEC **NOVA**
OPREMA

SLOVENJ GRADEC
Stari trg 304
0602 44 185, 41 144

NOVO MESTO
Regerške košenice 65a
068 21 674

NOVA OPREMA - SLOVENJ GRADEC

BREZ KOMENTARJA



OGRAJEVANJE DOMAČIH LOGOV

Na sončni strani Alp je oživilo prijazno posestvo. Sredi zelenja je marljiv gospodar zase in svojo družino zgradil prostoren dom, v katerem sta našla svoj prostor tudi zvesti pes in prijazna muca. Za ostale domače živali pa je pričel urejati dvorišče.

Ni se mogel odločiti, kako bi razdelil posestvo in koliko ograj bi postavil, da ne bi koristnih podanikov preveč omejil.

Morda bi se pa sami prostovoljno in demokratično sporazumeli! In je gospodar prepustil odločitev živalim.

Domače živali, kolikor jih je tačas že živelo na prostranem posestvu, so se začele zbirati brez slabe vesti glede tistih, ki še niso bile organizirano udomačene.

Perjad se je zbrala prva in zasedla prostor ob ribniku. Kure so brskale po travi, race in gosi pa čofotale po vodi iskaje hrano. Mogočen petelin je glasno zakikirikal in povabil vse na zbor. Vabil je svoje kure in ostalo pernato družino k ureditvi ribnika po svojih zamislih. Niso mu zaupali, da bi to zmogli tudi sami.

Pa je pristopil ščetinar in dodal nekaj predlogov, saj je znano, da se tudi prašiči radi valjajo

po blatu. Pridirjal je vranec in zahteval velik del ribnika s čisto vodo, saj je vsakomur jasno, da se konji ne napajajo v kalni vodi. Skromno so pristopile še ovce in koze s prošnjo za majhen zalivček, kjer bi se po potrebi odžejale. Predlogov je bilo toliko, da jim petelin ni bil več kos. Na posvet so povabili še kravo.

Preudarno in umirjeno je nizala svoje predloge, da bi ustregla sebi in volom znotraj dvorišča, hkrati pa ne bi razočarala bikov, ki so preskočili ograjo in se pasejo v gospodarjevih logih.

Perjad se ni dala pomiriti; gaganja in kokodakanja ni utišal njen samozvani vodja in nobeden od drugih prvakov. Za ograjo pa so se pričele zbirati še druge manj znane domače živali, ki bi želele sodelovati pri urejanju domačega ribnika. Pa je krava dostojanstveno zavnila tuje "firerje" z obljubo, da vsako jesen dozori vse, kar je bilo spomladi sejano. Tudi ribnik bo ograjen, osmerek pa se bo za krmilarja še pogajal. ☺

Opazovalec

P.s. Vsaka podobnost s strankarskim kupčkanjem je zgolj plod raziskovalnega novinarstva.

- PRI POLITIČNEMU POKRU JE NAJVEČKRAT IZIGRANO LJUDSTVO.
- V NAŠI POLITIKI SO ZNANI VELIKA NEZNANKA.
- PRIZNAVAM, DA SEM NARODNI IZDAJALEC: NACIONALIZEM ME NE NASITI.
- NEUMNOST JE RAČUNATI NA PAMET LJUDI.
- ČE TE KDO UDARI PO LEVEM LICU, TE BO TUDI PO DESNEM.

NIKO

VSEBINA

- ◆ NTU - JOŽE GRAH ODHAJA 4
 - ◆ RIGELNIK IN KOROŠKA 6
 - ◆ JESENSKA SREČANJA NA PREVALJAH 8
 - ◆ CLASSIC PRED NOVO KASETO 11
 - ◆ NOV VODNIK PO MEŽIŠKI DOLINI 12
 - ◆ ZAVAROVALNICA MARIBOR V NOVIH PROSTORI 15
 - ◆ SLOVENI GRADEC MESTO MIRU 26
 - ◆ PLANINSKI KOTIČEK 27
-
- ☺ **PRILOGA:**
RADLJE IN SEJEM

Na naslovnici:

Skupina CLASSIC

PREPIH Koroški časopis. Izdaja ČZP Voranc d.o.o. Ravne na Kor., direktor Niko R. Kolar. Glavni in odgovorni urednik Vojko Močnik.

Računalniški prelom: Grafični studio Ivko, Ravne. Tisk: Tiskarna ODTIS Ravne. Naslov uredništva: Ravne na Koroškem, Prežihova 24, tel.: 0602/22-999, fax: 22-904.

Na osnovi mnenja Republiškega sekretariata za informiranje, št. 23/105-92, šteje časopis med proizvode iz 13. točke tarifne št. 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%. Nenaročenih tekstov in fotografij ne vračamo.

ZAMENJVA V VRHU JOHNSON CONTROLS-NTU KAKŠNE BODO POSLEDICE?

Začetek jeseni se je na Koroškem začel v znamenju odmevnih odstopov, zamenjav ali odhodov. Tu je seveda najprej potrebno omeniti odstop mag. Hermana Rigelnika z mesta predsednika Državnega zbora Republike Slovenije in poslanca občin Ravne in Velenje v tem zboru. Odhaja tudi predsednik slovenjgraške občinske vlade Janez Komljanec, ki je dobil delo v ljubljanskem Smeltu, v slovenjgraškem Johnson Controlsu NTU d.o.o. pa je direktorsko mesto po 22 letih zapustil Jože Grah.



Foto: F. Jurčič

Johnson Controls-NTU d.o.o. v Slovenj Gradcu: spremembe v vrhu družbe

Eden od javno izraženih vzrokov za Grahov odhod je v tem, da ni soglašal s koncepcijo razvoja tega mednarodnega koncerna, ki je s šestimi milijardami dolarjev letne realizacije in s tremi proizvodnimi in razvojnimi divizijami najpomembnejši proizvajalec notranje opreme na svetu. Večinski lastnik je Grah ponudil celo podvojeno plačo, vendar je bil Grah odločen zapustiti to podjetje. Po Grahovem mnenju Amerikanci nadvse radi slišijo besedico profit in tudi NTU v zadnjih dvajsetih letih ni nikoli imel izgube, profit je bil obrestovan z randito na kapital med 15 in 25 odstotki, kar je tudi za ameriške norme ugodno. In dasiravno je slovenjgraški Johnson Controls - NTU d.o.o. dosegel okoli tri

milijone mark dobička in je v tako imenovani Foam divisison od vseh hčera najboljše podjetje, lastniki z dobičkom niso zadovoljni. Želijo več. Grah pa je poleg dobička skušal gledati še na druge dejavnike, kot so zaposlovanje, reinvesticije, razvoj itd. Kljub odhodu iz tovarne in na začetku samostojne podjetniške poti pa Grah na bodočnost slovenjgraškega podjetja Johnson Controls gleda optimistično:

"Čeprav se poslavljam od tovarne, na čelu katere sem bil kar dvajset let in ki smo jo ustvarili praktično iz nič, se ne bojim za njeno prihodnost. Dosegel sem, da je Johnson Controls v triletni razvojni načrt uvrstil tudi nekatere naložbe, zaposlili naj bi kar

dvesto novih delavcev, letno proizvodnjo naj bi dvignili na 120 milijonov mark, profitna stopnja pa naj bi bila deset do dvanajstodstotna."

OD TOVARNE USNSJA, NAUE - NTU DO JOHNSON CONTROLSA

In kako je izgledalo ustvarjanje tovarne "praktično iz nič" v sodobno podjetje, eno od najuspešnejših v državi? Leta 1955 je Tovarna usnja Slovenj

Gradec poleg proizvodnje in predelave kož v podplatno usnje pričela poskusno proizvajati tudi blazine iz kokosovih vlaken in svinjskih ščetin za pohištveno industrijo. Po uspešnih poskusih je leto za tem nastal obrat gumirane žime in že takrat so razmišljali tudi o razvoju sedežnih vložkov za avtomobilsko industrijo. Proizvodnja gumirane žime je stekla v skrajno neprimernih proizvodnih prostorih, v konjušnici nekdanje vojašnice v Starem trgu. Tovarna usnja je tako morala vložiti kar precejšen kapital, da so bili ustvarjeni normalni pogoji za proizvodnjo blazin iz gumirane žime. Leta 1957 je občinski ljudski odbor z odločbo predal tovarni usnja objekt bivše vojašnice in tako so bili dani pogoji za razvoj obrata gumirane žime. Leta 1960 je bil v tem obratu narejen prvi sedežni vložek za Crveno zastavo, kmalu za tem so ponudili svoje proizvode tudi Fiatu v Torinu.

Pomembna prelomnica v razvoju današnjega Johnson Controls - NTU d.o.o. pa je leto 1972, ko se je vodstvo TUS na čelu z Otmarjem Sekavčnikom, takratnim direktorjem, prvič srečalo s svojo največjo konkurenco v Evropi, podjetjem Naue iz Espelkampu v takratni Zvezni republiki Nemčiji. In že tega dneva leta 1972, ko v Sloveniji oziroma Jugoslaviji še nihče ni razmišljal o tujem kapitalu ali tujih vlaganjih, sta Sekavčnik v imenu TUS in Helmut Naue kot solastnik podjetja Naue podpisala pogodbo o tujem vlaganju, tako imenovani joint venture. Naue se je s to pogodbo

zavezal, da bo v Slovenj Gradec pripeljal novo tehnologijo, sodobno opremo, slovenskim usnarjem je ponudil svoje recepture za proizvodnjo izdelkov iz gumirane žime in penastih mas (polyurethani) za avtomobilsko industijo. In kar je nemara najpomembnejše: Naue in TUS sta se dogovorila za skupen nastop na tujih trgih. Tako je ob podpisu pogodbe TUS letno izvozil na tuji trg za poldrugi milijon mark, danes NTU na tujem trgu proda okoli 90 odstotkov svoje proizvodnje oziroma za okoli 70 milijonov mark na leto. V letih najbolj živahnega samoupravljanja, to je 1973/74, je tovarna gumirane žime in penastih mas NTU postala tozdr Tovarne usnja, tozdrvsko obdobje pa je trajalo do 5. oktobra 1987, ko so z Nauetom podpisovali novo pogodbo, vendar takrat podpis pod pogodbo ni postavil direktor Tusa, ampak je bil podpisnik NTU.

Leta 1990 je prišlo med Tusom in NTU do odkritih konfliktov, saj je NTU zagovarjal samostojno pot, TUS pa je vodstvu NTU očital "separatizem" in NTU svaril, da bo samostojna pot za to podjetje tvegana. Na referendumu se je kolektiv NTU odločil za odcepitev od Tusa in se registriral kot družbeno podjetje NTU-tovarna gumirane žime in penastih mas p.o., kmalu za tem pa skupaj s firmo Naue ustanovijo mešano podjetje, ki se je po prvi registraciji poimenovalo v Tovarno za predelavo vlaken in umetnih snovi NTU-NAUE d.o.o. Sredi leta 1992 pa je dolgoletni partner Naue iz Nemčije prodal svoj delež kapitala - ta znaša večino oziroma 61 odstotkov - amerškemu gigantu Johnson Controls. V zadnjih dveh letih pa se je v družbi Johnson Controls - NTU d.o.o. precej vlagalo in za naložbe so odmerili okoli 15 milijonov mark. Gre za program naslonjal za glavo po najmodernejši, tako imenovani insitu oziroma tehnologiji direktnega penjenja. Za General motors oziroma avtomobile v tem koncernu kot so Oplovi astra, vectra, calibra in drugi izdelujejo dnevno od pet do sedem tisoč naslonjal...

Programsko se je podjetje torej usmerilo na interior avtomobila, kot so sedežni vložki iz gumirane žime, sedežni vložki in naslonjala iz poliuretana in naslonjala za glave, volani in podobni proizvodi iz integralne žime. Evropski standardi kakovosti, ki so jih v NTU osvojili, pa so jim odprli vrata v celotno evropsko avtomobilsko industijo, od Mercedes, BMW-ja, Audija, Opla, Fiata in drugih. Od 200 zaposlenih v začetku sedemdesetih let se sedaj število zaposlenih vrtilo okoli 800 delavcev.

KAKO BO S SOCIALNO VARNOSTJO?

Te dni se je na Grahov direktorski stolček usedel Hans B. Kroessner iz Avstrije, ki slovenjgraški Johnson Controls šele spoznava in za javnost še ni bil pripravljen spregovoriti. V samem Slovenj Gradcu in podjetju pa je bilo ob tej nenadni zamenjavi tudi precej ugibanj, predvsem v smeri nadaljne usode te tovarne, nadaljnih investicij, socialnega statusa zaposlenih. Po bitki je lahko biti general in nekateri prisegajo, da so bile odločitve, ki smo jih omenili prej, to je večinska poroka s tujim kapitalom, preuranjena. Nekateri trdijo, da bi NTU pred leti vendarle moral ohraniti večinski lastninski delež. Pod streho TUS sta danes dve podjetji, to je Prevent in KO-SI, ki sta tudi brez tujega kapitala prisotna na zahtevnem tujem trgu. Na drugi strani pa je sam TUS poskušal z mešanim slovensko italijanskim podjetjem in kot je znano, se poskus z Italsolesom ni najbolj posrečil.

Zaposlene v Johnson Controls-NTU pa najbolj zanima njihova socialna varnost, ki se izkazuje v plači. Doslej je to podjetje imelo v občini v povprečju skorajda najvišjo plačo, in če bo dela in dostojnega zaslužka, potem jim je na koncu vseeno, kdo sedi v prvem nadstropju: Jože Grah ali Hans B. Kroessner. ☺

Miro Petek

KAM IZGINJAJO BREZPOSELNI?

Piše: Edi Prošt

Absurd statistike je toliko znan in razglašeno oglašen za laž, da se ob sedanjih gospodarskih gibanjih na Koroškem samo od sebe postavlja še bolj absurdno vprašanje - kam izginjajo brezposelni. In na katerih dejstvih se poraja?

Število delovnih mest v podjetjih že nekaj let na Koroškem upada, fizični obseg industrijske proizvodnje raste (razen v dravograjski občini) z indeksi, ki trikrat presegajo državne, hkrati pa število iskalcev zaposlitve zdaj že nekaj mesecev pada. Sicer počasi, pa vendar. Kar nekaj vprašanj se postavlja ob tem. Najprej, ali je bilo koroško gospodarstvo res tako na psu, da iz dna lahko tako hitro raste, drugo, ali je rast števila zaposlenih v novih podjetjih dovolj hitra, da sledi zmanjševanju zaposlenih v nekaj velikih družbenih podjetjih in tretje, ki mu posvečamo tokrat našo pozornost - od kod, ob zmanjševanju števila delovnih mest, zmanjševanje brezposelnosti?

Žal odgovora, ki bi postavil stvari na svoja mesta, ni. Žal zato, ker statistika ostaja, kar je po ljudski definiciji in žal zato, ker brezposelni ne morejo preprosto izginjati. Število prebivalcev pa se tudi ne manjša kar tako.

Vseeno življenje kaže svoje novodobne zobe tudi z izginjanjem brezposelnih, ki so zaposleni na delovnih mestih, ki jih statistika ne priznava. Honorarno, pogodbeno, neperspektivno za tiste, ki izginjajo iz brezposelnosti in še kako dobičkonosno za podjetne podjetneže. Pa naj gre za nova ali stara podjetja. Tako zaposlovanje je cenejše, manj tvegano in še bi lahko naštevali, da ne govorimo o onih, ki delajo na črno.

Brezposelni izginjajo v statistiki, za kulisami zgodbe o uspehu pa se skrivajo usode konkretnih človeških stisk. Morda tudi zato že delajo nekateri pripravništva tudi zastonj. Da bodo le imeli poklic in jih bodo birti zaposlili za tri mesece, ko bodo morda spet odkrili koga, ki je pripravljen delati zastonj, ali za drobiž... Birti, direktorji, podjetniki... ☺

Herman Rigelnik odhaja s funkcije predsednika Državnega zbora

KAJ JE BILO STORJENEGA ZA KOROŠKO

Ob odstopu predsednika Državnega zbora mag. Hermana Rigelnika se je uredništvo Prepiha dogovorilo z njim za obsežnejši razgovor, ki ga bomo objavili v eni od prihodnjih števil našega časopisa. Tokrat smo pridobili informacije o njegovih dejavnostih, ki neposredno zadevajo Korošce in Koroško. Podatke so posredovali sodelavci g. Rigelnika s področja organiziranja poslanskih pisarn na Ravnah, Slovenj Gradcu in Velenju.

Skupno je predsednik Državnega zbora v **poslanskih pisarnah** opravil razgovore z okoli 70 obiskovalci, posamezniki ali skupinami, poleg tega pa so se nanj preko poslanskih pisarn v velikem številu (ok. 80) pisno obračali volilci in prosili za pomoč pri reševanju problemov.

Obisk v poslanskih pisarnah je bil vedno izredno velik, problematika, zaradi katere so se oglašali volilci, pa zelo raznolika. Oglašali so se ljudje s svojimi socialnimi, delovnimi, stanovanjskimi, pokojninskimi, denacionalizacijskimi in drugimi problemi. Velikokrat so se pritoževali zaradi po njihovem mnenju nepravilnega in nezakonitega dela sodišč, upravnih organov ali drugih institucij, pri čemer so ugotavljali, da so praviloma že izrabili vsa redna in izredna pravna sredstva, vendar s svojimi zahtevki niso uspeli.

V okviru poslanskih pisarn so bili organizirani tudi vsebinski razgovori, vezani na zadeve, ki so bile takrat v obravnavi v Državnem zboru.

Dejavnost gospoda Rigelnika kot poslanca s Koroške je bila v veliki meri usmerjena k reševanju **konkretnih problemov** v koroških občinah, in sicer na naslednjih področjih:

Zakonodaja

Leto 1992:

- Priprava predloga Zakona o jamstvu Republike Slovenije za obveznice, izdane zaradi sanacije Slovenskih železarn.

- Priprava predloga Zakona o jamstvu Republike Slovenije za kredite za trajna obratna sredstva Slovenskih železarn.

- Priprava predloga Zakona o kritju izgube Slovenskih železarn.

Leto 1994:

- Podpora predlogu Zakona o zagotavljanju sredstev za odplačilo kreditov za trajna obratna sredstva in kreditov za

izvedbo **nujnih investicijskih del** Slovenskih železarn.

Gospodarstvo

Leto 1993 in 1994:

- Zavzemanje za prestrukturiranje koncerna Slovenske železarne v smeri dajanja večjega pomena posameznim družbam na lokacijah Jesenice, Ravne in Štore.

- Zagotavljanje sredstev Rudniku Mežica za zapiranje jame in sodelovanje pri zagotovitvi okoli petdeset novih delovnih mest v bivšem TOZD Elmont Rudnika Mežica.

- Podpora podjetju TOM Mežica pri njegovi sanaciji v okviru Sklada za razvoj ter pomoč pri zagotavljanju obratnih sredstev, podpora pri prestrukturiranju.

- Podpora projektu sanacije in prestrukturiranja Topilnice Žerjav in pomoč pri zagotavljanju sredstev za prestrukturiranje in sanacijo.

Infrastruktura

- Ohranitev železniške povezave Maribor - Pljberk.

- Zavzemanje za ponovno odpiranje železniške proge Velenje-Dravograd.

- Zavzemanje za izgradnjo in asfaltiranje ceste Šoštanj - Sleme (Šentvid) - Črna.

- Pomoč pri razrešitvi financiranja obvoznice v Slovenj Gradcu.

- Sanacija "Marholčevih rid".

- Podpora razvoju smučarskega centra Peca, v sodelovanju s KS Črna na Koroškem.

Šolstvo

- Zavzemanje za zagotovitev sredstev za dograditev OŠ Prežihovega Voranca Ravne.

- Zavzemanje za zagotovitev sredstev za nadaljevanje obnove OŠ Mežica (telovadnica).

Kultura

- Zavzemanje za oblikovanje fundacije "Karel Pečko".

Šport

- Pomoč in podpora pri organizaciji Mednarodnih zimsko - športnih iger šolskih otrok na Ravnah na Koroškem.

Varstvo okolja

- Zavzemanje in podpora sanaciji bloka IV. in V. Termoelektrarne Šoštanj.

Sodstvo

- Pomoč in podpora pri zagotovitvi sedeža Okrožnega sodišča v Slovenj Gradcu.

Poleg tega je bil njegov prispevek posebej pomemben še na področjih, kot: Zavzemanje za čim hitrejšo privatizacijo, sanacijo bank, sistemsko obvladovanje inflacije, proti

posegom v pridobljene pravice upokojencev, zavzemanje za ureditev problemov zasebne zdravniške prakse...

Na zadnjem uradnem obisku v Pliberku je mag. Rigelnik opravil razgovor z najvišjimi političnimi predstavniki Avstrije in Dežele Koroške o izkoriščanju prednosti obmejnega sodelovanja. Razgovori so bili opravljeni v prisotnosti predstavnikov Narodne skupnosti Koroških Slovencev in lokalnih politikov.

Sicer pa lahko prebivalci Koroške in volilci rezultate naštetih prizadevanj vsakodnevno spremljate v življenjskem utripu pokrajine in v širšem slovenskem prostoru. ☺



LOKOSTRELSKO DRUŠTVO RAVNE
 prireja absolutno odprto državno prvenstvo v FITA - ARROWEAD-u (2 x 24 tarč), ki bo 17. in 18. 9. 1994 na Ivarčkem jezeru.

Program tekmovanja:

SOBOTA, 17.9.94	9.45 Otvoritev prvenstva
	11.00 Start tekme na neznane razdalje
NEDELJA, 18.9.94	9.00 Tekma na znane razdalje
	14.30 Finale
	17.00 Razglasitev rezultatov in zaključek

Organizator tekme prosi vse sprehajalce, gobarje in planince, da v času prvenstva upoštevajo navodila organizatorjev in ne hodijo po železarski poti ali v gozdovih nad Ivarčkim jezerom.

Vabljeni!

NOV PROJEKT:

LOČENO ZBIRANJE KOMUNALNIH ODPADKOV V MEŽIŠKI DOLINI

Komunalno podjetje Prevalje je na osnovi sprejetega občinskega odloka o ločenem zbiranju odpadkov pristopilo k izvedbi projekta, ki naj bi v kratkem času spremenil navade pri porabnikih in z novo organizacijo bistveno prispeval k bolj sodobnemu odlaganju Komunalnih odpadkov.

CILJ INVESTICIJE IN POVZETEK INVESTICIJSKEGA PROGRAMA

Relativno dobro planiran in realiziran komunalni standard v občini v dosedanjem obdobju in novi sodobni trendi širših in ožjih okolij z veliko več posluha do naravnega okolja nalaga KP Prevalje nove, sodobnejše razvojne strategije.

Ta je v tem trenutku izdelana tudi v smeri kvalitetnejše storitve, novega občutljivejšega odnosa do narave in ekonomike poslovanja v podjetju samem.

Opredeljen je nov pristop, podprojekt, ki podpira novo razvojno strategijo KPP Prevalje.

CILJ PROJEKTA JE OMOGOČITI LOČEVANJE GOSPODINJSKIH IN OSTALIH KOMUNALNIH ODPADKOV ŽE PRI NJIHOVEM ZBIRANJU IN PRIPRAVITI VSE ZA ČIM POPOLNEJŠO RECIKLAŽO TEH ODPADKOV.

Uspešnost projekta s tako zastavljenim ciljem pa ne bo odvisna le od naložbe v KP Prevalje in njihove nadaljne storitve, temveč tudi od občanov samih, saj bodo oni neposredno udeleženi v projektu (zbirajo odpadke ločeno po vrstah).

Značilnosti projekta:

1. TRG:

Storitev je namenjena prebivalcem občine Ravne. V normalnem letu poslovanja se predvideva nudenje storitve 22.600 oseb, kar pomeni 24550 m³ sortiranih odstranjenih odpadkov na leto. Sedanja

storitev zajema manjše število porabnikov, z novo naložbo se število povečuje za ok. 2500 oseb (blizu 800 družin).

2. TEHNOLOGIJA:

Tehnologija zbiranja - odvoza smeti je sodobnejša in racionalnejša. Gre za zbiranje gospodinjskih in ostalih odpadkov z

4. VLAGANJA IN FINANČNA KONSTRUKCIJA:

Vlaganja v višini 53 MIO SIT (po stalnih cenah) bodo vsa v stalna sredstva. Vlaganja v obratni kapital niso potrebna. Investicijski vložek se porabi v prvem letu projekta.

Investitor ima za ta projekt na razpolago 4,5 MIO SIT lastnega denarja (8,5%). Za 25% investicijske vrednosti se prijavlja na razpisana sredstva iz proračuna R Slovenije, ostalo vrednost (ok.35 MIO SIT) namerava pokriti s komercialnim kreditom dobavitelja opreme.

5. FINANČNE MOŽNOSTI IN PRIČAKOVANJA:

V normalnem letu poslovanja in v vseh ostalih letih ekonomske dobe projekta predvide-

vamo 48 MIO SIT prilivov, kar bi ob predvidenih stroških 49 MIO SIT v letu prve ekonomske dobe pomenilo preko 0,6 MIO SIT izgube.

V ostalem obdobju ekonomske dobe postane projekt likviden.

6. TERMINSKI PLAN:

Začetek izgradnje: 1. september 1994, konec izgradnje: 31. oktober 1994, začetek redne proizvodnje: 1. december 1994 -©



enkratnim ločevanjem reciklažnih odpadkov (papir, steklovina, bio odpadki) od ostalih (običajnih) odpadkov. Posebni odpadki se zbirajo in odvažajo v posebej najavljenih akcijah.

3. KADRI:

Direktno bo zaposlenih 12 delavcev (GKV in GNK), štirje pa posredno iz skupnih služb (vzdrževanje, komerciala, računovodstvo). KP Prevalje ustreznih kader že zaposluje, tako da novih zaposlitev ne bo.

TURISTIČNO OLEPŠEVALNO DRUŠTVO PREVALJE IN KRAJEVNA SKUPNOST PREVALJE

JESENSKA SREČANJA NA PREVALJAH '94



OD 16. DO 24. SEPTEMBRA 1994

PETEK 16. septembra: Ob 17.00 uri Otvoritev "srečanj" pred PD na Prevaljah

- Pihalni orkester Prevalje in
- Oktet TRO Prevalje

Ob 20.00 uri: ROCK PARADA v Družbenem domu

SOBOTA, 17. septembra:

Od 9.00 ure Turnir v odbojki - ženske (na športnem igrišču)

Ob 10.00 uri Proslava ob 50. letnici - RAKITNIK (pri Rakitniku)

Ob 14.00 uri AVTO RALLY (start pri Družbenem domu)

Ob 14.00 uri KOŠARKARSKI TURNIR TROJK na športnem igrišču.

Ob 15.00 uri MEDNARODNI TURNIR V DARTU (elektronski pikado v prostorih Kava bara Mini Cazino)

Ob 20.00 uri VESELICA Z ANSAMBLOM ALPEN SWINGERS (Marko Kavtičnik)
POSLOVILNI KONCERT V DRUŽBENEM DOMU

NEDELJA, 18. septembra:

Od 9.00 ure dalje Memorial Leona Juha - KEGLANJE V DRUŽBENEM DOMU

Ob 11.00 uri Srečanje družin na Uršlji gori

Ob 16.30 uri PRVO LIGAŠKA NOGOMETNA TEKMA MED NK KOROTAN-SUVEL PREVALJE IN NK BRANIK MARIBOR (športno igrišče)

Ob 18.00 uri VESELICA V GOSTIŠČU RIFEL - Marko KAVTIČNIK

PONEDELJEK, 19. septembra:

Ob 10.00 uri Otvoritev razstave V KMETIJSKO GOZDARSKI ZADRUGI

Ob 10.00 uri DEGUSTACIJA IZDELKOV mesnine Poznič v gostišču RIFEL

Od 17.00 ure Glasba v živo v gostišču RIFEL

Ob 19.00 uri Predstavitve filmov KOROŠKEGA KINO KLUBA s Prevalj, z gosti iz Gradca in Radomelj (v Družbenem domu)

TOREK, 20. septembra:

Ob 10.00 uri Otvoritev prodajne razstave artiklov Goldstar, Dirty Devil, Philips Wirpool - Tehnoprom d.o.o. (v avli Družbenega doma)

Od 10.00 ure dalje BOLJŠJI SEJEM (na parkirišču Družbenega doma)

Ob 18.00 uri Nastop plesnih parov plesne šole KARMEN iz Dravograda in koncert dekliškega zbora KARANTANIJA (v Družbenem domu)

Od 20.00 ure dalje GLASBA V ŽIVO V GOSTIŠČU Rifel

SREDA, 21. septembra:

"SEMANJI DAN"

Od 7.00 ure dalje Sejem na parkirišču Družbenega doma na Prevaljah. Igral bo tudi ansambel KOROŠKI TRIO.

Predstavitve izdelkov Goldstar, Dirty Devil in Philips Wirpool z akcijsko prodajo v avli Družbene ga doma od 9.00 do 17.00 ure

Gostinci na Prevaljah pa bodo pripravili:

TP JAMNICA - pečen vol

KAVA BAR MINI CAZINO - večer ob kitari z znanimi kant avtorji

GOSTILNA VAUKAN - vsak dan pečen odojek, jagnjetina in rulada, na "Semanji dan" igra ansambel CALIMERO.

Od 8.00 ure dalje DOBROTE IZ KRUŠNE PEČI - Društvo kmetič Prevalje

GOSTILNA ENCI od 16.00 ure dalje igra Pihalni orkester Prevalje, uprizoritev športnih iger na vrtu gostišča.

Prav tako bo GOSTILNA ENCI PONUDILA v sredo, četrtek in petek jedi z žara na vrtu gostišča.

Ob 9.00 uri Streljanje z zračno puško za srno in golaž iz divjačine - Lovska družina JAMNICA, v parku pri Kmetijsko gozdarski zadrugi Prevalje.

ČETRTEK, 22. septembra:

Ob 9.00 uri - ROJSTVO GLEDALIŠKE PREDSTAVE

Ob 12.00 uri LUTKOVNA IGRICA Brundarija

Ob 16.00 uri LUTKOVNA IGRICA Brundarija

OB 20.00 uri mož moje žene

(predstave so v dvorani Družbenega doma)

PETEK, 23. septembra:

ob 22.00 uri VESELICA S KOROŠKIM TRIOM - Damjanom ZIHOM in gostjo večera Ireno Vrčkovnik (v Družbenem domu)

SOBOTA, 24. septembra:

Ob 19.00 uri Nastop FILHARMONIJE v Družbenem domu


Ob 20.00 uri KARAOKE TV KOPER z Dejo MUŠIČ, pod smučarsko skakalnico v Dobji vasi.

V A B L J E N I !

ivolek  **lek**



PROIZVAJAMO
IN PRODAJAMO
aparate in materiale
za zobozdravstvo s
področij:
PREVENTIVE
KONSERVATIVE
PROTETIKE
ORTODONTIJE

 **lek d.d. Ljubljana**

tovarna farmacevtskih in kemičnih izdelkov d.d.

61117 Ljubljana, Verovškova 57, p.p. 81

telefon: (061) 168-21-61

telex: 39403

telegram: Lek Ljubljana

telefax: (061) 168-35-17



TRGOVSKO PODJETJE

KOROTAN

Ravne na Koroškem

Čečovje 6

TP "KOROTAN" Ravne obvešča svoje cenjene kupce, da bo v vseh svojih prodajalnah od Črne do Kotelj dobro poskrbljeno za nakup ozimnice (krompir, jabolka, zelje, čebula, česen in konzervirana zelenjava).

Potrudili se bomo, da bo blago kvalitetno in po konkurenčnih cenah, ki pa se bodo sproti tržno oblikovale.

SE PRIPOROČAMO!

CERTIFIKAT ZAUPAJTE PRAVI ZIBELKI!



"V dobrem mesecu nam je zaupalo svoj certifikat 25 tisoč vlagateljev.

Zbrali smo za več kot 100 milijonov mark kapitala - toliko, da bomo sodelovali pri nakupu deinic najvrednejših slovenskih podjetij: Petrola, Mure, Radenske, Krke ...

Vseh tistih, ki jih nekateri še čakate in je med njimi tako težko izbrati.

Danes imate razlog več, da nam zaupate."

Direktor KBM INFOND
Branko Pavlin, manager leta 1993

 **KBM Infond**
POOBLAŠČENA DRUŽBA ZA UPRAVLJANJE INVESTICIJSKIH SKLADOV

Predstavljamo vam

ANSAMBEL CLASSIC PRED PROMOCIJO KASETE: GREMO NAŠI, MI SMO VAŠI

Zgovoren naslov nove kasete znane in popularne koroške glasbene skupine Classic govori o koroškem prvoligašu, o nogometnem klubu Korotan Suvel. Prva in ključna skladba na obeh straneh kasete je namreč nova izvirna himna kluba Korotan s Prevalj, skupina Classic pa je z njo poskrbela, da bo koroški prvoligaš dosegel najboljše uvrstitve in da Korošcem ne bo težko navijati.

Ljubitelji nogometa so jo že osvojili, Korotan pa bo z njeno pomočjo poskušal dosegati čim boljše uvrstitve. Kako je prišlo do nove himne in vse, kar vas v zvezi z njo in skupino Classic zanima, smo izvedeli po pogovoru s članom ansambla, **Darkom Račnikom** in **Bojanom Petrom**.

Darja Račnik, Darko Račnik, Tomaž Markelj, Martin Šmon, Stanko Kac, Bojan Peter in Andrej Šmon so člani ansambla Classic in se vam prijazno smehljajo z naslovnice na kaseti v dresih NK Korotan Suvel. Daljša predstavitev gotovo ne bo potrebna, saj vam že ime Classic pove dovolj.

Najbrž se spomnite kakšne dobre zabave, zanimivega plesa, veselice, poroke in še kaj, kjer ste gotovo dejali, da boste na njihove "špile" še prišli. Po letošnjem vročem in zanje dela polnem letu se jim obeta uspešna pot navzgor. Igranja jim ne manjka in ne ponudb, pred vrati je poleg že omenjene promocije "navijaške" kasete tudi nova kasete in CD, ki bosta izšla predvidoma še to jesen z naslovom "Ime mi je Žanet", po naslovni skladbi, ki se je po TV oddaji Poglej in zadeni dodobra vsidrala med Korošci, vrti pa se tudi po radijskih postajah po vsej Sloveniji.

Člani ansambla so skupaj že dve leti, prišli pa so kar iz treh ansamblov: Taxi, Non-Stop in Vinoteka. Vidi in sliši se, da so dobro uigrani in da so pravilno zastavili svoje delo, kar odražata kasete in CD (še to jesen, komadi pa so že posneti) in kar ni običajna praksa, ko so skupaj šele dve leti.

Skupina Classic je za NK Korotan Suvel, po lastni ideji in izvedbi, že naredila prvo himno, po melodiji skladbe Damjana Ziha "Toni 'ma pa lepo kapo", ta himna pa je bila, ne sama po sebi, svojevrsten povod za nastanek nove.

Da si lahko za prvo himno izberejo melodijo Damjana



Ziha, je privolil avtor sam. Skladba **"KOROTAN OLE"** pa Kasneje pa se je vse skupaj je že osvojila tako igralce kot zapletlo, saj je Zih očitno navijače.



prepoznospoznal smisel in uspeh himne. Tako je skupina Classic iz ključnosti in tudi za boljše razpoloženje, za prvoligaše sestavila novo besedilo na svojo melodijo.

Sicer pa je kasete čisto običajna. Na prvi strani nogometni himni sledi znana skladba **Ime mi je Žanet**. Nato boste lahko slišali novo melodijo za rojstne dneve, primerno

za čestitke **Poklanjam ti rožo**.

Tvoje oči pa je nova balada, priredbe že znane skladbe še skupine Taxi. Tudi na drugi strani navijaški himni sledijo tri pesmi. Rock and roll **Ti si kriva b'la**, sledi ji skladba, ki se je nekoč veliko vrtela, **Nasmeh je moj vodnik**, zadnja na kaseti pa je nova balada **Sama midva**.

Promocija kasete **GREMO NAŠI, MI SMO VAŠI** bo pod šotorom na sejmu v Radljah, v soboto, 17. septembra od 21 uri. Po promociji bo veselo še naprej, saj bo za ples igrala skupina Classic z gosti: Miho Balažičem, Magnetom in Brati iz Oplotnice. Kaseto je skupina Classic posnela pri **Mišu VUČKOVIČU** v studiu **MEGAMIX** v Mariboru, snemanje je potekalo v prijetnem vzdušju, Mišo pa je kot aranžer, tonski tehnik, producent in multiinstrumentalist sodeloval pri nastajanju kasete.

Med cilji skupine Classic velja povdariti še to jesen promocijo nove kasete in CD plošče "Ime mi je Žanet", na kateri bo 12 skladb, ves material pa so že posneli.

Za novo akcijo - lestvico priljubljenih skladb zasebnih CATV postaj (BUH-HO), bodo posneli VIDEO spot.

Nadaljevali bodo s prijavi in sodelovanji na različnih festivalih, saj zaradi tega, ker letos niso bili izbrani za Melodijo morja in sonca, ne bodo vrgli puške v koruzo. Ostali bodo skupaj in igrali, posneli še več novih skladb ter skrbeli predvsem za Korošce, da se bodo zabavali. Classic želijo igrati tudi v drugih krajih po Sloveniji in upamo, da bodo tudi druge osvojili tako kot korošce.

Zahvaljujejo se svojim sponzorjem, ki so jim pomagali pri snemanju in reklamnem materialu, ki je res odličan, predvsem plakati.

Svoje dosedanje delo skupina Classic ocenjuje uspešno, predvsem pa idejo in spodbudo združevanja športa in glasbe, ki z roko v roki osvajata Slovenijo.

Veliko uspehov in polnih golov, **KOROTAN OLE!** Irena Fasvald

NOVI VODNIK PO MEŽIŠKI DOLINI

Dasiravno je ponudba na knjižnem trgu tolikšna, da daleč presega kupno moč prebivalstva, saj so zlasti priročniki praviloma dragi in nakup ene take knjige je za nekoga, ki čaka na delo npr. v železarni, že izdatek, ki zahteva polovico logistične plače, je vendar dobrodošlo, ko izide knjiga o lastni dolini.

Novi vodnik po Mežiški dolini, ki ga je založila Koroška turistična zveza na Ravnah, ponuja skupaj z lani izšlo monografijo Mežiška dolina spoštovanja vreden prispevek k predstavitvi Koroške. Obe publikaciji sta dragocen vir informacij

ka. Avtor besedila je Miroslav Osojnik. Vodnik pa je pregledno uredila oblikovalka Blanka Kamnik.

Zanimivo je, da se je pri vodniku postavilo podobno vprašanje kot pri monografiji. Nekaterim namreč ni všeč, da je naslovnica abstraktna, da na njej ni kakšne dolinske znamenitosti in da nekatere fotografije nimajo stvarnega podpisa, temveč samo "motiv s Koroške". Kamnikova je ob tem dejala, da se je za abstraktno naslovnico odločila ravno zaradi značilnega lokalpatriotizma Korošcev, ki bi zanesljivo imeli

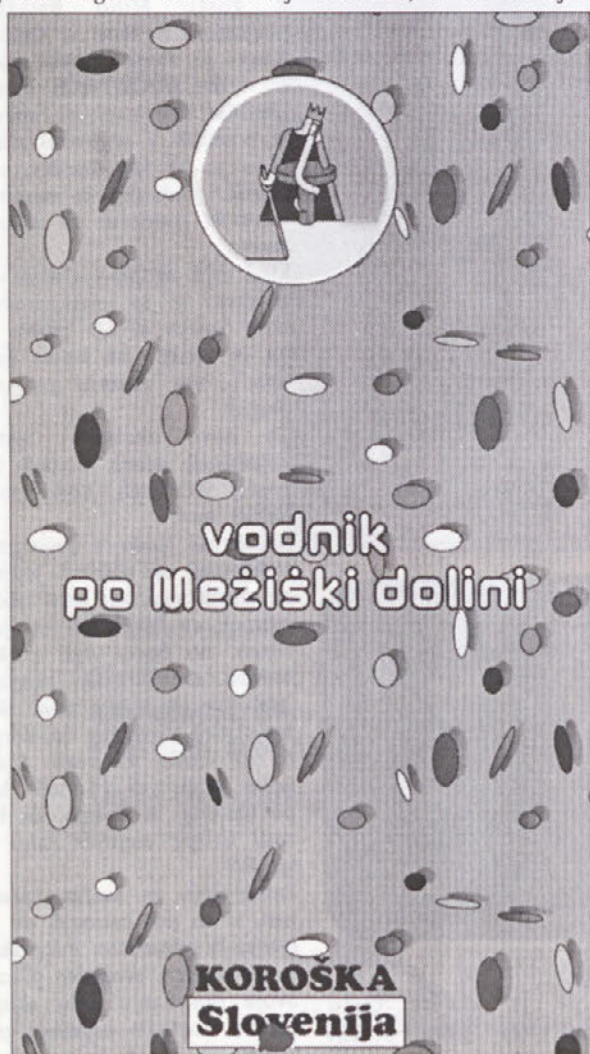
malenkostnosti glede podpisov pod slike pa tole: ko bo Iračan ali Japonec ob poslovnem obisku dobil

Vodnik po Mežiški dolini je natisnjen v 4850 izvodih. 3000 izvodov je slovenskih, ostali del naklade je v nemškem in angleškem jeziku. Kupiti ga je mogoče v knjigarni Mladinske knjige na Ravnah, cena za izvod je 1500 SIT. Sredstva za natis vodnika je v polovičnem deležu prispevala občina, 40 odstotkov sponzorji, nekaj malega pa še država.

kjer ob sliki piše: Mladi bog kuruze. Bazalt. Visok 92 cm. klasična kultura Maya, pribl. 7.- 8. stol. Najdišče: Copan, Honduras. British Museum, London. - nam pokaže, da si podatkov ne zapomnimo, ostane pa vtis koruznega boga s slike.

Za take vtise pa je odlično poskrbel Tomo Jeseničnik, ki je za vodnik prispeval nad sto fotografij. Za domačine je najbrž pomembnejše, kot je na predstavitvi vodnika dejal prof. Janez Mrdavšič, da bi znali lastno dediščino videti in ohranjati. Novi vodnik ima kar za obseg dveh avtorskih pol reklamnega gradiva, nima pa podatkov o pomembnejših kulturnih in znanstvenih delavcih Mežiške doline, kot ga ima npr. Vodnik po Mislinjski dolini. Škoda. ☺ Z. S.

v dar obe publikaciji, se najbrž ne bo spraševal, zakaj v vodniku pod št. 52. piše "motiv s Koroške" in ne ime rože. Preprost preizkus ob listanju umetnostnega priročnika, -



tako domačnu kot tujemu gostu. Novi vodnik je za razliko od starega razbremenjen političnega prizvo-

priponbe, pa četudi bi se z izbiro še tako trudila. No, v vsakem primeru so pripombe. O



1994 2. 1994
AVTO SLALOM
 AMD RAVNE NA KOROŠKEM

AVTO MOTO DRUŠTVO RAVNE
in GENERALNI POKROVITELJ
PRIREJATA 

AVTO SLALOM Ravne '94
Nedelja, 02.10.1994
ob IVARČKEM JEZERU,
Kotlje, Ravne na Koroškem

PRIJAVE:
- pisno ali na telefon AMD RAVNE
Dobija vas 128, Ravne/0602 22 548

ŠTARTNINA:
- 1.500,00 SIT

NAGRADE:
- PREHODNI POKAL,
- pokali po razredih in
- **BOGATE PRAKTIČNE NAGRADE**

Razredi:

do 1150 ccm
od 1150 do 1600 ccm
nad 1600 ccm

serijski avtomobili
športni avtomobili
ženske

ŠTART ob 13.00 uri, trening ob 12.00 uri







VABLJENI !

Slikarski EX TEMPORE

V organizaciji dravogradske izginjajoče objekte znanega Koroškega društva likovnikov so na območju Ojstrice, na planinski koči in druge ustvarjali likovniki.

Franc Veršnik, predsednik ZKO, pravi, da je izredno hvaležen planincem za vso razumevanje in vsem drugim (bilo pa jih je več), ki so podprli prvi tovrsten korak, ki je prinesel kar lep rezultat.

Cerkev Sv. Vida v Dravogradu je postala nekakšno krajevno kulturno svetišče in tu je na ogled prav zanimiva razstava dvajsetih del, ki so nastala v štirih dnevih prvega srečanja.

Gre pa predvsem za krajine, stotih ali celo več let. Vsaj na slikah se bo marsikaj

ohranilo, in zato je še posebej domačinov sodelovali še likovniki iz drugih krajev.

Tako so bili tu Rudi Reichmann z Jesenic, Tone Pačnik iz Ljubljane, Janez Ambrožič iz Žirovnice, Veronika Rakuš s Ptujске gore in Stane Petrovič iz Celja. Od domačinov pa so delali Leander Fužir, Štefan Bobek in Mojca Kovač z Raven na Koroškem, Sreč Fruhauf iz Dravograda in neuničljivi Andrej Grošelj s Prevalj, ki ga srečamo skoraj povsod, kjer se dela.

Tako je šla v klas prva tovrstna "kolonija" tudi Dravograjčanom, ljudem pa prinesla prijetno kulturno osvežitev in zapis

mногоčesa, kar odhaja. ☺

K.Valtl



Likovna kolonija v Dravogradu

krajino.

Zanimivo je, da so poleg

KRIŽ PRI KOHŮ

Na lepo sončno zadnjo avgustovsko nedeljo je g. Dravogradski dekan Franc Hozjan ob prisotnosti številnih krajanov Kozjega vrha ter bližnje in daljne okolice blagoslovil nov lesen križ pri Kohovi domačiji na Klozjem vrhu, ob koroško štajerski meji.

Križ sta dali postaviti Kohovi hčerki Julka in Anica v spomin na žalostni dogodek pred petdesetimi leti, ko so nemški gestapovci 7. novembra 1944 sežgali dom. V njem je zgorelo sedem ljudi, med njimi tudi njun najmlajši bratec, trinajstletni Peter, brata Poldija pa so Nemci zverinsko umorili nekje na Remšniku. V tem krutem ognju je našlo smrt tudi del najemniške družine.

Med sv. mašo, ki so jo popestrili Ojstriški pevci in blagoslovom so prisotni v prošnjah z g. dekanom prosili, da bi se kaj podobnega v naši domovini nikdar več ne dogajalo.



Kohova Julka in Anica z potomci

Še nekaj let pred zadnjo vojno je na majhni Kohovi domačiji pod Košenjakom družina štela devet družinskih članov: oče, mati, pet fantov, in dve hčerki, potem pa sta v kratkem obdobju drug za drugim umrli obstarša, za njima še trije sinovi. Ostala sta mlajša sinova in hčerki. Kohova družina se je prebijala s trdim delom skozi življenje, kot muzikalično nadarjena družina pa še danes uživa ugled. ☺ *Ludvik Mori*

VREDNO OGLEDA

V začetku septembra je v Slovenj Gradcu odprla obnovljene prostore prodajalna BABY DUO, ki je ob tej priložnosti tudi močno obogatila svojo ponudbo. Med drugim sedaj ponuja celoten program Mure designa Ariel in "Fruit of the boom". Vredno ogleda! ☺



Odprtje trgovine DUO v Slovenj Gradcu



BIO IZOLACIJSKI
MATERIALI IZ PROGRAMA BIOTOP

NARAVA POD
VAŠO STREHO

DEJAVNOST

Razvijamo in izdelujemo vložne materiale za oblazinjeno pohištvo in vzmetnice na osnovi naravnih rastlinskih in živalskih vlaken. Prednost naših proizvodov je v tem, da so izdelani iz naravnih materialov, kar omogoča našim kupcem proizvodnjo visokokvalitetnih BIO programov.

Proizvajamo tudi BIO izolacijske materiale, ki zagotavljajo zdravo bivalno okolje.



62380 Slovenj Gradec, Stari trg b.š.
Tel.: 0602/42-659
Fax: 0602/43-795
Telex: 33-450



d.d.

POSLOVNA ENOTA ZA KOROŠKO
SLOVENJ GRADEC, FRANCETOVA 7
Tel.: 0602 41 591, 41 813, fax: 41 814

Predstavnitva:

RADLJE OB DRAVI, tel.: 0602/71-942, 71-138
RAVNE NA KOROŠKEM, tel.: 0602/21-346
DRAVOGRAD (AMD BAZA), tel.: 0602/84-079

Vidimo se na jesenskem sejmu v Radljah!

Zavarovalnica z najdaljšo tradicijo in največjim številom zavarovancev na Koroškem.

ŽIVLJENJE GRE NAPREJ IN MI Z VAMI

TRGOVINA NA DEBELO Z ŽIVILI IN PREDMETI SPLOŠNE RABE

**Nudi svojim odjemalcem
pestro ponudbo:**

- **VSEH VRST
PREHRAMBENIH
IZDELKOV**
- **ALKOHOLNE IN
BREZALKOHOLNE
PIJAČE**
- **ČISTILA, PRALNE
PRAŠKE,
GALANTERIJO**



S·U·V·E·L
TRGOVSKO PODJETJE d.o.o.
Celjska 33, Slovenj Gradec
0602/ 41-157, 41-267
računovodstvo 42-404, fax 42-264

**Dejavnost opravljamo v
Koroški regiji in izven.**

Se priporočamo:

**vsem trgovskim
podjetjem,
gostinskim podjetjem in
družbenim prehranam**

Zavarovalnica Maribor v novih prostorih: NAŠA VRATA SO PARTNERJEM VEDNO ODPRTA

Zavarovalnica Maribor se v zadnjem času pogosto pojav- rovanjem tako še približujejo vodstvu zavarovalnice. Podružnico v Slovenj Gradcu,



Zavarovalnica Maribor se je preselila v prenovljeno zgradbo na Francetovi 7 v Slovenj Gradcu

lja kot sponzor različnih koroških prireditev (Prezenta '94, Radeljski sejem, ipd.). Na eni strani je razlog v tem, da koroško gospodarstvo marsičesa ni več sposobno podpirati, na drugi pa, da ima prav Zavarovalnica Maribor na Koroškem kar okoli 80 odstotkov vseh zavarovanj. Slednje in deloma konkurenca je centralo v Mariboru tudi vzpodbudila h gradnji podružnice na Koroškem. Prejšnji teden so namreč v Slovenj Gradcu v poslovnem centru Keramika na Francetovi 7 začeli delati v novih prostorih. Zava-

novi prostori postavljajo zavarovanca v kultivirano okolje, kjer mu ne bo treba več stati v vrsti kot pred kakim poštnim okencem.

Zavarovalnica Maribor ima letno okoli 500 tisoč vseh zavarovanj, škodnih zahtevkov pa med 50 in 60 tisoč. Vodstvo zavarovalnice pa namerava to pozicijo v konkurenci 11 slovenskih zavarovalnic ohraniti. Korektne obravnava škodnih zahtevkov in prijaznost v odnosu do strank sta pri tem osnovno vodilo, pravijo v

ki je glede na pristojnosti in obseg zaposlenih že skorajda samostojna zavarovalnica v malem, vodi Janez Blagotinšek. Na vprašanje, kaj lahko zavarovanci pričakujejo od nove enote in kaj Koroška, je Blagotinšek odvrnil: Zavarovalnica Maribor je vseskozi prisotna na Koroškem in naš dolg do zavarovancev je bil, da njihove potrebe servisiramo v dostojnem okolju. Prostorska stiska na stari lokaciji je bila huda. V novih prostorih pa bomo nedvomno ažurnejši in kvalitetnejši. ☺

-z.s.

Vuhred: Kljub dežju odlično

Tudi slabo vreme ni ustavilo številnih gasilcev, ki so prišli na tekmovanje v gasilskih veččinah za Pokal Vuhreda.

Tokrat so po pričakovanju prehodni pokal osvojili Hotuljci (Kotlje) v ženski konkurenci pa desetina iz Hajdoš.

Radlje: Pločniki

Zasebni gradbenik Bauer je v Radljah že pričel gradbena dela pri izdelavi pločnika od Zdravstvenega doma proti središču Radelj oziroma do spojitve že urejene poti.

Obljublja, da bodo dela hitro končana in s tem bo na tem nevarnem delu glavne ceste zagotovljena večja prometna varnost pešcev, predvsem otrok.

Asfalt, ki bo služil vsem

Ob telovadnici v Radljah so te dni (v petek) pričeli z asfaltskimi deli pri telovadnici. Tu bo v prvi vrsti dobil svoj prostor šotor za razne prireditve (tudi za Radeljski sejem), še bolj pa bo služil otrokom kot prijetno igrišče in za druge dejavnosti.

Veselo, veselo na likofu

Občinska turistična zveza Radlje je ob sodelovanju drugih turističnih društev v občini tudi letos organizirala in dobro izvedla že peti hmeljarski likof zapored. Izvolili so seveda novo hmeljarsko princezo, merico je prevzela Darinka Mravljak, mačka kot znak starešinstva pa kmet Karli Gosak, oba iz Vuhreda. Starešina ni bil nič kaj dobre volje, saj se hmeljevi nasadi manjšajo, vanje pa je vložena toliko dela in naporov, predvsem pa imamo v ljudeh ogromno znanja. Radeljčani so namreč vrsto let, tako kažejo diplome in priznanja, pridelovali izjemno kvaliteten hmelj.

Tudi parada voz, na katerih so predstavili razna hmeljarska in druga opravila, je bila pestra in prijetna za množico gledalcev, ki najbrž niso bili razočarani, pa četudi je bila lanska nekoliko bolj živahna. Predvsem so več dali od sebe folklor in mažoretke.

Pred tem so Radeljčani organizirali še šahovsko prvenstvo za pokal Radelj in tekmovanje v igranju kart, to je v "šnopsanju", kot tu rečejo tej igri. ☺

DAN ODPRTIH VRAT

Če kdaj, potem je v Koroškem domu starostnikov v Črnečah veselo, ko pridejo varovance obiskat njihovi svojci in prijatelji. In prav s takim namenom so se v domu odločili, da vsako leto pripravijo dan odprtih vrat. Letos so to storili že tretjič in na obisk so k varovancem prišli njihovi svojci, prijatelji, delavci centrov za socialno delo in drugi.

Po redni maši so varovancem pripravile lep in bogat kulturni program kulturniške skupine, nekaj lepih slovenskih pesmi pa je zapel Moški pevski zbor Stanka Reka iz Črneč. Srečanje z varovanci doma v Črnečah je bilo enkratno doživetje tako za varovance kot tudi za zaposlene v domu.

Na sliki: Najstarejša varovanka Koroškega doma starostnikov je 99 letna Rozalija Oder, doma iz Mislinje, ki je v domu že od 19.7.1979. leta. ☺

F.J.



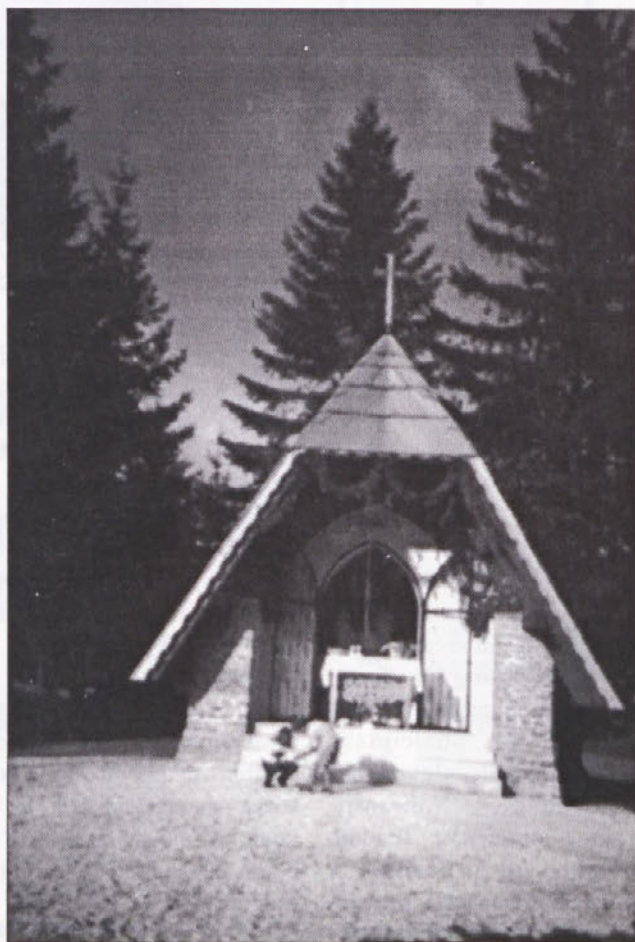
IZPOD KOŠENJAKA

Ljudsko izročilo pravi, da naj bi nekoč na Poltnikovi ravni sezidali cerkev sv. Trojice, pa je lastnica te kmetije bila proti, češ da bodo romarji ob shodih pohodili preveč trave. In sv. Trojica se je užaljuna umaknila v pečine nad Labudom, v Avstriji, kamor radi poromajo tudi verniki iz naše dežele.

Vendar je nekdaj z nadihom neke zadolženosti postavil na tej ravnici ob poti tri lesene križe, kjer so se že polna tri desetletja zbirali ljudje na Ožboltovo nedeljo, kjer so s sveto mašo nadomestili drugo farno Ojstriško žegnanje.

Predlani pa je dozorela dolgoletna želja in sklep, da v ozadju treh križev sezidajo novo kapelico, ki so jo s pomočjo darežljivih ljudi izpeljali po večini krajani Goriškega vrha z prostovoljnimi delom ter darovi. Letos so v kratkem zamahu zgradili to lično svetišče, ki bo v ponos bodočim rodovom.

Krona uspešno izpeljanega dela se je proslavila avgusta, ko je g. škof Franc Kramber-



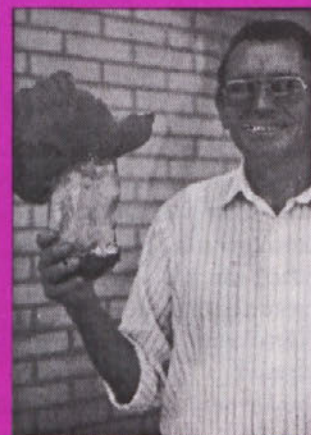
ger v lepem sončnem popoldnevu blagoslovil to svetišče, plod vernih ljudi tega kraja in okolice, pa tudi vikendašev, ki so se izkazali z svojo pripadnostjo kraju. Ob njem se bodo ljudje na Ožboltovo nedeljo vedno radi zbirali. ☺

Ludvik Mori

JURCEK REKORDER

Ko se je Stanko Cifer iz Oriškega vrha pri Dravogradu z ženo odpravil na obisk k sorodnikom na Kozji vrh, je med potjo našel gobana jurčka rekorderja. Prinesel nam ga je pokazat in ko smo ga stehali, je bil goban kar 1,20 kg težak. Sicer Stanko ni gobar, tale sreča pa se mu je kar tako mimogrede nasmehnila. ☺

F.J.



Stanko Cifer

MANJ ZNAN KRAJ - OJSTRICA!

Svoj čas ena največjih samostojnih občin, segajoča od meje s Pernicami, čez ves Košenjak, do konca prve svetovne vojne tudi vse do Labota in tu do Drave - to je Ojstrica.

Sestavljajo jo še vedno kraji Goriški vrh (dokazano je, da so bile tu svoj čas gorice in vino), Kozji vrh, Duh in Velka. Vse skupaj je Ojstrica ali, kot so včasih še radi rekli, "Kimperh".

Tako nekako je svoj rodni kraj opredelil moj sogovornik **Ivo Srebnik**.

Ivo ima o svoji Ojstrici ogromno zapisanega, veliko je spominov, pripovedovanj, brskal pa je tudi po mnogih kronikah in našel prenekatero dokazano zanimivost kraja.

Predvsem, pravi, Ojstrica je bila gospodarsko in kulturo v svojem času med vodilnimi. Nič koliko je dokazov, da so bili tu ljudje pisмени že v prejšnjem stoletju, in to v večini.

Zato tudi ni bilo slučajno, da so že leta 1894 dokončali lepo poslopje svoje osnovne šole, ki še danes ponosno stoji in pričča o preteklosti rodov učencev v teh hribih. Vsekakor pa je za mnoge ta stara šola veliko lepša kot je nova, nekako bolj spada v pokrajino.

V času predaprilske Jugoslavije je imela Ojstrica kar tri dokaj bogate knjižnice, prosvetno, katoliško in učiteljsko knjižnico.

Imela je dva pevstva zborov, prosvetnega in cerkvenega, znala pa sta nastopati tudi skupaj. Tudi danes ima Ojstrica svoj kar uspešen pevski zbor. Na Ojstrici že razmeroma zgodaj najdemo zapiske o njihovi godbi na pihala. V okviru katoliškega prosvetnega društva so prirejali že kar zahtevna odrska dela.

Poglejte, pravi Ivo, o godbi najdemo prve zapise že leta

1870. Igre so igrali večje, predvsem pa pri Mežnarju na velikem skednju. To je bila nekakšna gledališka hiša.

Kraj je imel tudi dve kegljišči, pri

jitvi in je druga stran Košenjaka pripadla Avstriji.

Tako je postal kraj še bolj odmaknjen.

Tudi v "novi dobi", po letu 1945,



Žetev na Ojstrici

Mornu in pri Mangusu.

Tu so bile kar štiri gostilne: Pri Petriču, Koratu, pri Pavliju in pri Mornu.

Temu je seveda botrovala dokaj močna kmetijsko gozdarska dejavnost, največ pa vsekakor velike glažute, ki so bile dolgo aktivne.

Skoraj slehema kmetija je imela v grabnu svoj mlin, bili pa sta tudi dve veliki žagi, Mornova in Očkova, pa furmanov ni manjkalo. Posebnost tega predela je tudi samo kmetijstvo. Poseljenost je segala vse do višine 1.200 metrov. Hišnih števil ena, dve in tri danes ni več, te kmetije, ki so bile najvišje, so propadle. Ni jih uničila višina, ampak politika do višinskih kmetij in gozdarstva-kmetijstva nasploh. Kljub relativni razvitosti so si tu ljudje v glavnem znali skoraj vse pridelati doma.

Ojstrica je prišla v gospodarske in drugo težave šele po razme-

so bili sami tisti, ki so se lotili gradnje cest v dolino, lotili so se elektrifikacije, danes ima vsaka hiša telefon in velika večina urejen vodovod.

Otrok je res veliko manj, ampak ceste in vse drugo prinaša zopet pogoje za sodobno, našemu času primerno življenje. Vsekakor pa je v ljudeh te širne pokrajine ostal občutek za kulturo. Obnovili so cerkev Sv. Duha, ki je tudi znana romarska cerkev, pomagali so pri ponovni zidavi cerkve Sv. Urbana, ohranili so petje in godbo. Pa tudi prijetni ljudje so doma na tej Ojstrici.

Če slednji trditvi ne verjamete, jih kaj obiščite. Sploh pa - na Košenjaku je eden najlepših planinskih domov daleč naokoli. Vedno je oskrbovan in res vam ne bo žal naporov, če se boste na Košenjak odpravili peš, čeprav se lahko skoraj na vrh zapeljete z avtom. -☺

K.Valtl

KOROŠKI UTRIP

Ribnica na Pohorju: Dobijo mrliško vežico

V krajevni skupnosti so pri kraju z urejanjem dokumentacije in vsega potrebnega za izgradnjo mrliške vežice. Vsa pripravljala dela bodo v KS opravili v lastni režiji, temeljna gradbena dela pa bodo prepustili gradbenim strokovnjakom.

Bistriški jarek: Asfalt končan

Gre samo še za dan, ko bodo opravili tudi uradno otvoritev ali dokončanje ceste v Bistriški jarek. Radeljski gradbeniki so končali dela, dokaj dobro so uredili celo okolico in bankine. To je tudi ena redkih cest, ki ima ustrezne ograje za varno vožnjo. Cesta je široka štiri metre, z več izogibališči.

Dravograd: Center dobiva streho

Veliki dravograjski trgovski center dobiva streho.

Celo leto so se stvari premikale na bolje in sedaj streha tudi že največjim nevernežem dokazuje, da bo iz tega nekaj nastalo. Tudi tistega zoprnega čakanja na številne avtobuse pod milim nebom bo, upajmo, v Dravogradu kmalu konec. Mislimo na glavno postajo, kajti vse drugo imajo urejeno kot malokje.

Slovenj Gradec: Končana gradnja

V Slovenj Gradcu pa so končali gradnjo in adaptiranje Centra za prizadeto mladino. Uspel je velik met društva za cerebralno paralizirane in vseh, ki so vložili nemalo naporov v rast in nastanek tega objekta.

Zdaj gre seveda še za opremo, za katero bi potrebovali vsaj kakšnih šest milijonov tolarjev. ☺

SUMMER SHOW - HIT POLETJA 94^o USPEL

Prva sobota v septembru je bila že tradicionalno rezervirana za Summer show - Hit poletja 94. Javna prireditev radia Slovenj Gradec in diskoteke Jolly iz mesteca ob Dravi ima že kar šestletno tradicijo.



Foto: FRA

Začelo se je daljnega leta 1989. Takrat so obiskovalci prvič izbrali najpopularnejšo skladbo poletja, zmagala je The Look - Roxette. V naslednjih letih pa so zmagovale It Must Have Been Love - Roxette (spet, 1990), (Everything I Do) I Do It For You - Bryan Adams (1991).



Foto: FRA

Nothin, Else Matters - Metallica (1992) in lani What's Up - 4 Non Blondes.

Na letošnjem showu je največ glasov dobil nežen komad **I Swear - All 4 One**. Kljub temu, da se popularna glasba v svetu precej spreminja (na slabše - zlasti industrijska produkcija), še vedno zmagujejo poslušljivi počasni komadi. Med glasbenimi gosti pa sta letos največ simpatij požela solista **Daniel** (poj Džu-u-u-u-li - leto 1983) in **Janez Zmazek** (beri Don mentony band), nastopili pa so še Victory, After Eight Dominik Kozarič in Spin.

Geslo letošnje prireditve je bilo Yabba Djabba Doo! - poznali pa so ga le redki izbranci. Summer show - Hit poletja 94 je bil zelo dobro obiskan, gneča in volja pa sta bili tradicionalno na visokem nivoju.

Družabna kronika
in
prepihane čveke

FOTO BODICA

Te dni so šole zopet oživele. Marsikje so učence sprejele obnovljene učilnice, nasmejani obrazi učiteljev, urejeno okolje šole itd. Morda je kakšno prijetno presenečenje pričakalo tudi učence na šoli Koroških jeklarjev na Ravnah, zagotovo pa jih ni razveselila še vedno neurejena pešpot tik ob šolski zgradbi, polna jam, ki se po vsakem dežju spremenijo v velike luže, tako da jim postane le še akrobatska hoja po betonskih robnikih ali pa hoja po prstih čez blatno in pohojeno zelenico. Obiskovalci glasbene šole pa imajo še to ugodnost, da si lahko čevlje pred vstopom v zgradbo tudi operejo tik pred pragom.



Morda pa se bo le našel denar za nekaj kubikov asfalta, da bo pot še pred jesenskim deževjem normalno prehodna.

ZA- STOJNKARJI

V uredništvu Prepiha moramo v glavnem pohvaliti naše naročnike, ki redno poravnajo svoje obveze iz naročnine. Na nekaj naslovov pa smo bili te dni prisiljeni poslati opomine, saj imamo tudi take izjeme, ki si mirno pustijo celo leto dostavljati časopis, ne da bi poravnali račun. Imena najbolj zagrizenih zastojnkarjev bomo objavili v eni od prihodnjih števil.

Kadrovske kombinacije

Janez Komljanec, predsednik IS Slovenj Gradec, odhaja v Smelt. Smelt in slovenjgraška občina skupaj gradita Katico.

Ali se bo Mirko Kotnik, predsednik IS Dravograd, po končanem mandatu zaposlil v GP Grosuplje. To namreč v Dravogradu gradi trgovsko poslovni center.

Ustvarjanje kar tako

Stojan Brezočnik, slikar in likovni pedagog, v jutranjih urah že brzi od Raven proti Črni in Mežici, kajti vsega luštnega je enkrat konec, tudi počitnic. Vendar Stojan v počitnicah ni miroval, za ustvarjanje kar tako pa je bil primeren tudi gostinski vrt. Z učenko Nino iz Mežice sta se na vrtu gostilne Edlvajs takole zamotila.

Slovenj Gradec ni Bratislava



Kaj imata skupnega slovaška prestolnica Bratislava in prestolnica Mislinjske doline Slovenj Gradec? Obema mestoma je OZN podelil naziv mesto miru. In Bratislava to dejstvo tako ponosno razgalja v središču mesta tik ob mondenem hotelom Danube. Kaj pa Slovenj Gradec, ali morebiti nima dovolj velike stavbe, na katero bi zapisali svoje mirovno poslanstvo?



NAJVEČJA KOROŠKA OBČINA

Če pridete na enega najlepših vrhov naše deželice, na Črni vrh (1.543 m), boste uzrli divje prelep gozdni svet, globoko ozke doline in nekaj ravnin. To je največja občina Koroske -

OBČNA RADLJE.

Na 34.630 hektarjih je to dežela osamelih kmetij, holcarjev in pruharjev, v dolini pa livarjev in kovačev, zadnja leta tudi lesarjev. Manj kot 18 tisoč nas je. Mirnih, delavnih in preudarnih ljudi, ob veliki reki, na Pohorju in Kozjaku.

Ta prelepi svet pa ni sam po sebi prijeten za življenje, trdo je in garaško. Zato je bil tu klic po "boljši dolini" močnejši kot kjerkoli. Ne zamolčimo, da je ves naš severni del stisnjen ob državno mejo in več kot 70 let vodijo poti samo na eno stran.

Kako puhlo zazvenijo besede o posebni pomoči mejnim območjem, če vemo, da sta Kapla in Remšnik krvavo zbirala samoprispevek za tiste ozke trakove asfalta.

Ob meji je le treba povedati, da imamo zadnja leta zelo dobre kulturne, društvene in druge stike z mejnimi kraji in pokrajino Avstrije. Iz krajev Št. Andraža in Oberhaga so do meje zgradili lepe asfaltirane ceste in jih opremili celo s slovenskimi napismi. Tudi gospodarski interesi so zaznavni, vendar tu ne poznajo drugega kot obojestranski interes - torej učinek.

Če smo že na Pohorju, še povejmo, da tu mejimo z Slovenjgradčani, na zahodu pa po Vračkem jarku srečamo dobre sosede iz Dravograda.

Na poti v dolino boste srečali mnoga presenečenja. Vse od pragozda, redkih drevesnih in rastlinskih vrst, pa do kraških pojavov nad Radljami in na Kalvariji. Kar 70% sveta je pod gozdom in imamo še dokaj čist in gorsko oster zrak, saj je okrog nas kar nekaj tisočakov, če pa zapiha "gornik", je v dolinah prava Sibirija. To nam v normalnih zimah omogoča vsaj 100 dni smučanja.

Na Kopah so ena najobširnejših, za vsakogar primernih smučišč. Zadnja leta so dobro vzdrževana, pridite, preizkusite jih, saj je iz Vuzenice do prve žičnice le

kakšnih 16 km planinske vožnje. Ko se odpravljate s Črnega vrha, ne prezrite jezera, kot črni biser je sredi zelenih borovcev, še lepši v trdi zimi v ivju!

Doline imamo le za vzorec: Muško polje, Dobrava, Dravče, Šentvid, Vuhreško polje in Radeljska terasa in že smo pri kraju. Vse drugo imamo prislono v bregove in globače. Takšna pokrajina ima množico hudournikov, potokov in težkih pogojev za gradnjo cest. Tu zemlja zdrsnje že, kot pravijo, če samo vržeš kramp v breg. Nekdaj je bila množica mlinov in žag, bili jezovi. Skupaj s flosi na Dravi jih je odnesel čas. Nam pa pustil, kakšna ironija, slabše klimatske razmere za življenje. Nekdaj z jezovi, sedaj s dragimi

la. Le kje je tu tista prava, za naravo in človeka znosna meja?

Kulturna znamenja

Tudi pri nas so ljudje v davni "vpisovali" delo, znanje in kulturo v množico prelepih cerkva, kapelic in drugih spomenikov.

V slehernem kraju boste našli cerkev, ki je vredna spoštivega ogleda. Ko naštejemo le najrazličnejše, pač tvegamo, da prezremo kakšno vrednoto.

Rotunda, edina tovrstna cerkev na Slovenskem, obnovljena v letu 1990, je ena najstarejših cerkva. To je **Sv.**



Pogled na Radeljsko polje

pregradami, poiskujemo krotiti uničevalne strasti voda.

Radi se pohvalimo kar s tremi elektrarnami in tisoči megavati električne energije. Lepo, ampak nam so poplavili precej zemlje, prinesle več meglenih dni, ni več sončnih juter, kot jih pomnimo starejši.

Zadnja leta se na te hitre potoke že vrtijo mnoge turbine malih elektrarn. Voda pa ni v strugah, v ceveh je in varuhi narave so zagnali krik opozori-

Janez na Sp. Muti. Zgodovinarji jo uvrščajo v sam začetek tega tisočletja.

400 let življenja vam predstavlja **Kovaški muzej** na Muti. **Gasilski muzej** pa širši regijski vpogled v razvoj gasilstva, tu je tudi ena najstarejših lestev, ki je preživela celo invazijo v Afriki.

Naj vas povabimo še v **Repnikovo galerijo**, slike, rimski novci in množica drugih zanimivosti so na ogled.



Cerkev **Šentjanža nad Dravčami** je bila pravo presenečenje za umetnostne zgodovinarje, ko so pred leti odkrili zelo stare freske. Cerkev je znatno starejša, kot boste našli zapisano v knjigah.

Vuzenica je te dni praznovala 150 letnico A. M. Slomška. Ta veliki mož je zapustil bogato dediščino - **knjižnico**. Bogatejši boste duhovno, za spoznanja o šoli, veri in domovinski vzgoji, pa o delu Vuzeničanov.

In še **galerija kiparja Janka Dolenca**, ki je vsakemu kraju namenil vsaj eno svoje delo, je tu.

Ta čas je v obnovi baročna cerkev **Sv. Janeza** nad Radljami. Ob že znanem so ugotovili, da hrani ene starejših orgel v Sloveniji. Njega dni je bila to znana romarska cerkev.

Pred radeljsko cerkvijo le pogejte tudi **kužno znamenje**. Domačini vam bodo vedeli povedati mnogo o njem, tudi o preselitvi na sedanji prostor. Na izhodu iz kraja ne prezrite nekako skrite zanimive **Kalvarije**, to je križev pot iz leta 1724, te mojstrovine baročnega kiparstva, postavljenega v naravo, kot da je samo potrebovala še to, da bo tu popolna. Ogleda vreden je **stari samostan** in zapis, da so tu delovale prve apotekarice v Sloveniji že leta 1.251.

Kot drobne bisere boste srečevali kapelice, kot posebnost naj omenimo cerkvico v Langersvaldu v Josipdolu in cerkev v Janževskem vrhu. Zgradili so jih pruharji in ljudje, in to v času, ki je bil "rdeč", vendar vsaj tu na tako črn, kot včasih govorimo. V obe se je življensko vpisal ribniški duhovnik.

Naj omenimo še cerkev **Sv. Pankraca** na Remšniku, bila je shodišče ljudi z obeh strani državne meje (900m). **Cerkev na Ojstrici** (1.000m) pa so ljudje pred dvema letoma dvignili iz popolnih ruševin.

Šolstvo

Kar trije samopriskupki, trajajoči štiri do pet let, so bili osnova, da imamo danes dobro urejene šolske prostore in osemletke v vseh krajih.

Na Muti je srednja kovinarska šola, ki ima tudi tekstilno smer in pokriva potrebe celo širše pokrajine.

Vsi večji kraji (od Ribnice na Pohorju do Kaple in Remšnika) imajo dobre pogoje za delo, vrtcem v Radljah še primanjkuje prostora, skupaj je v občini deset vrtcev.

Na Muti deluje šola s prilagojenim programom, v istih prostorih pa so še delavnice pod posebnimi pogoji za invalidno mladino. Za oddaljena naselja in planinske kraje so poskrbljeni prevozi otrok.

Ljudska univerza Radlje skrbi za izobraževalne oblike odraslih.

Lov in ribištvo

Tudi po zaslugi gozdarjev so gozdovi bogati z divjadjo. Tu domuje jelen, divji prašič, najštevilnejša je srnjad, sledi gams, male divjadi je še vedno zadovoljivo število.

Od bolj zanimivih vrst imamo še lep stalež velikega divjega petelina, planinskega ali belega zajca, srečamo tudi še prepelico.

Med prvimi v Sloveniji smo se lotili cepljenja lisic proti steklini in bili uspešni. Skoraj povsem na novo smo naselili raco mlakarico in danes je živahno domala v sleherni strugi.

Ribištvo v okviru RD Radlje je že vrsto let značilno po vzrejnih potokih in velikih vlaganjih ribjega zaroda plemenitih vrst. Letos so dokončali dela na urejanju velikega ribnika ob izteku Radeljskega potoka v Dravo, ki nudi tudi drugim prijeten kotiček za sprehode in razvedrilo.

Tako lovci kot ribiči nudijo del svoje dejavnosti tudi s prodajo tujim in domačim gostom.

Kmetijstvo

S kmetijstvom se danes ukvarja le še od 15-20% prebivalstva. V zadnjih desetletjih je storjen velik napredek v živinoreji. To dokazuje letna oddaja že skoraj štirih milijonov litrov mleka.

Imamo solidno urejeno zasebno in deloma še družbeno famsko rejo brojlerjev, ki daje letno okrog 1.500 ton mesa, prav tako je kar nekaj rekorderjev v prireji mesa govedi in prašičev, da imamo vsaj na tem področju obilne tržne viške.

Planinskemu kmetijstvu pa manjkajo predvsem dobre ali vsaj boljše cestne povezave.

Gostinjstvo in turizem

S splošno turistično dejavnostjo se je med prvimi zasebno pričela ukvarjati Turistična agencija Erika, ki razen domače turistične ponudbe organizira tudi vse vrste izletov, dopustov in druge turistične usluge.

Podjetje RELAX v lasti Alojza Gostenčnika pa poleg že omenjenih dejavnosti nudi še avto šolo in deloma pivovarstvo.

Za razvoj turizma je pomemben tudi Hotel Kozjak oz. podjetje Mex

Radlje. Prav te dni dokončujejo obnovo hotela in že za sejem bo zaživel v novi preobleki, predvsem pa novih, sodobnih turističnih zmogljivostih.

Kmečki turizem je v razvoju, zadnji je odprl solidno ponudbo kmet Pemat na Sv. treh kraljih.

Imamo pa eno najlepših disko hiš, to je "Jolly" v Radljah.

V izdelavi je poseben vodič turističnih kmetij na našem območju.

Industrija

Dolgoletni nosilci kovinskopredelovalne dejavnosti so Tovarna in Livarna Muta, poimenovani s starima imenoma, Hipos Muta ter Stroj Radlje. Podobno kot drugje, ali še bolj, je ta panoga prišla v težave zaradi znanih gospodarskih razmer na tržišču. V skoraj enakem položaju je lesna industrija, posledica so velika odpuščenja delavcev in zmanjševanje obsega proizvodnje.

Tekstilna industrija je pri nas stara šele 30 let, nudi delo ženskam in dosega evropske kvalitete izdelkov. Še vedno pa ima precej dela za tuje partnerje.

Ob bok "velikim" pri nas stopajo obrtniki in podjetniki. Že vrsto let smo med vodilnimi po produktu, številu zaposlenih in obratovalnicah v regiji. Vlaganja v obrt so se izplačala in morda nas to danes v marsičem tudi rešuje.

Kultura

V občini imamo urejeno osrednjo knjižnico, ki skrbi tudi za

delovanje knjižnic v drugih krajih. Likovni salon ARS v Radljah pa je kraj razstav domačih in drugih umetnikov ter drugih manjših kulturnih prireditev. V Ribnici, Vuhredu, Vuzenici, Kapli in še kje še živi amaterska gledališka dejavnost. Imamo dobre mladinske in šolske folklorne skupine.

V Vuzenici in Radljah še vedno deluje kino. In če imamo na tako razgibanem območju kar štiri godbe na pihala, boste priznali, da je tu domač človek, ki mu ni žal časa za delo, ki plemeniti duha.

Društvena dejavnost

V okviru občinske zveze smo domala v vseh krajih uredili solidne gasilske domove in nakupili ustrezno opremo. Gasilci, ljudje, občina in tu so rezultati!

V organizaciji dveh planinskih društev Muta - Vuzenica in Radlje se odvija peštra planinska dejavnost. Imajo dve planinski koč in dvoje zavetišča, čez naše območje pa potekajo tudi transverzale, kot so Slovenska planinska, Koroška transverzala, Evropska pešpot E-6 in Kozjaška pot.

Imamo aktivne tabornike, jadrnalne padalce, strelce, radioamaterje, fotokino klub, filateliste, kolesarje ter seveda športna društva. Med prvimi pa smo ob organizaciji Rdečega križa ustanovili organizacijo Karitasa. Vse te dejavnosti se v glavnem prebijajo same, a so morda prav zaradi tega tako prijetno delavne in ohrabrujoče trdožive. ☺

K.V.



Župan Herman Tomažič

STVARI GREDO NA BOLJE

Tako je nanoslo, da imamo septembra v Radljah kar dva pomembna dogodka: JESENSKI SEJEM in osrednje praznovanje občinskega praznika.

Prvi, to je **sejem**, prinaša vrsto prireditev in razstav, katerih vsebina je kar se da vezana na osnovni moto sejma, namreč PODEŽELJE - PRIHAJA TVOJ ČAS. Tu gre predvsem za drugačno razumevanje podeželja, ki ga razumemo kot vrednoto in dobrino, kot nekaj, kar je vrednejše kakor prevelika urbanost industrijskih središč, pa v preteklosti tega nismo videli tako, temveč kot nekaj, kar zaostaja in je nerazvito, seveda gledano skozi očala industrializacije. Gotovo pa ni dovolj stvari samo drugače videti,

temveč so potrebni tudi resni napori za razvoj, predstavitev in trženje tistega, kar zagotavlja podeželju kvaliteto in Jesenski radeljski sejem je stopnica v teh prizadevanjih.

Drugi dogodek, to je **praznovanje občinskega praznika**, je le prenešen v čas trajanja sejma, saj je sicer občinski praznik vezan na 12. avgust, ko so borci Pohorske čete leta 1941 napadli orožniško postajo v Ribnici na Pohorju in tako pričeli z uporom

zoper okupatorja v tem delu Slovenije. Oba skupaj, sejem in praznik, dajeta primerno osnovo za intenzivna dogajanja, znotraj katerih lahko vsakdo uresniči svoj interes, pa najsi bo ta vezan na turizem, kulturo, šport, zabavo, in to kot kupec ali kot prodajalec. Ali pa le kot opazovalec, saj ima navsezadnje kaj videti.

Ni torej narobe, če ob taki priložnosti, kot je ta septembrska v Radljah, malo pogledamo, kaj smo sicer počeli nekaj zadnjih mesecev v občini.

Dasiravno ni razlogov za pretiran optimizem, pa tudi ne za veliko samohvalo, je le treba reči, da mnoge stvari gredo na bolje, za razliko od prejšnjih let. Tako, denimo, se znižuje odstotek nezaposlenosti, povečujeta se proizvodnja in dohodek, še posebej na zasebnem področju, povečuje se vlaganje v turistično ponudbo in infrastrukturo, še zlasti v oskrbo s pitno vodo in v nekatere občinske ceste, resna so prizadevanja za odpravo najbolj eklatantnih ekoloških nemarnosti, povečala so se sredstva za najnujnejše vzdrževanje šolskega, zdravstvenega, kulturnega in športnega pa tudi cerkvenega prostora. Vloženi so bili znatni napor in sredstva za oživiljanje demografsko ogroženih področij, še posebej v okviru programa CRPOV, nadaljujejo se priprave za ureditev radeljskih klanecv in obvoznice, izboljšuje se izobrazbena struktura in s tem strokovnost itd.

Na političnem področju ni bilo velikih "ideoloških spopadov", tudi ob pripravah na spremembo lokalne samouprave ne. In kakor se je kasneje pokazalo, večini pravzaprav ni do sprememb velikosti občine, temveč za spremembo velikosti "vreče", ki zadovoljuje občanove interese znotraj lokalne samouprave. Pa, da ne izpustim sodelovanja s sosednjo Avstrijo, kjer se dolgoletno povezovanje vse bolj kaže v zelo konkretnih oblikah: večjem zaposlovanju, skupnih kulturnih, turističnih in šolskih projektih, ki daleč presegajo lokalne okvire, večjem gospodarskem sodelovanju itd. Seveda imamo odprtih ta čas v našem prostoru še veliko zelo težkih problemov: čisto eksistenčna vprašanja mnogih družin, velik zaostanek v stanovanjski izgradnji, nevzdržno stanje gozdnih in nekaterih republiških cest, težave denacionalizacije, neurejenost pri komunalnih odpadkih in še bi lahko našteval.

Kako torej ni razlogov za veliko hvalo, pa tudi ni razlogov, da bi dali prav tistim, ki vidijo vse črno, ki kritizirajo vse in vsakogar, razen sebe, seveda, in ki imajo takojšnjo rešitev za vse probleme, predvsem za vaše in moje. Bogve, ali tudi za svoje.

Sicer pa nas vse skupaj čaka to jesen veliko dela, med drugih tudi lokalne volitve, ki bodo gotovo predvsem prvovrsten politični dogodek, ki ga je treba jemati resno in odgovorno, pa tudi strpno in pošteno, ker bo le tako uveljavljena volja večine.

Še prej pa si privoščite, spoštovani občani, uro ali dve sprostitve na Jesenskem sejmu v Radljah. To ne bo škodilo nikomur.

Lep pozdrav! ☺

Herman TOMAŽIČ

JESENSKI SEJEM 94

R A D L J E

pod naslovom

PODEŽELJE, PRIHAJA TVOJ ČAS

od 22. do 25. septembra 1994

- predstavitev dejavnosti razstavljalcev
- medsebojna srečanja
- dogovori s poslovnimi partnerji
- poživitev turistične dejavnosti v občini

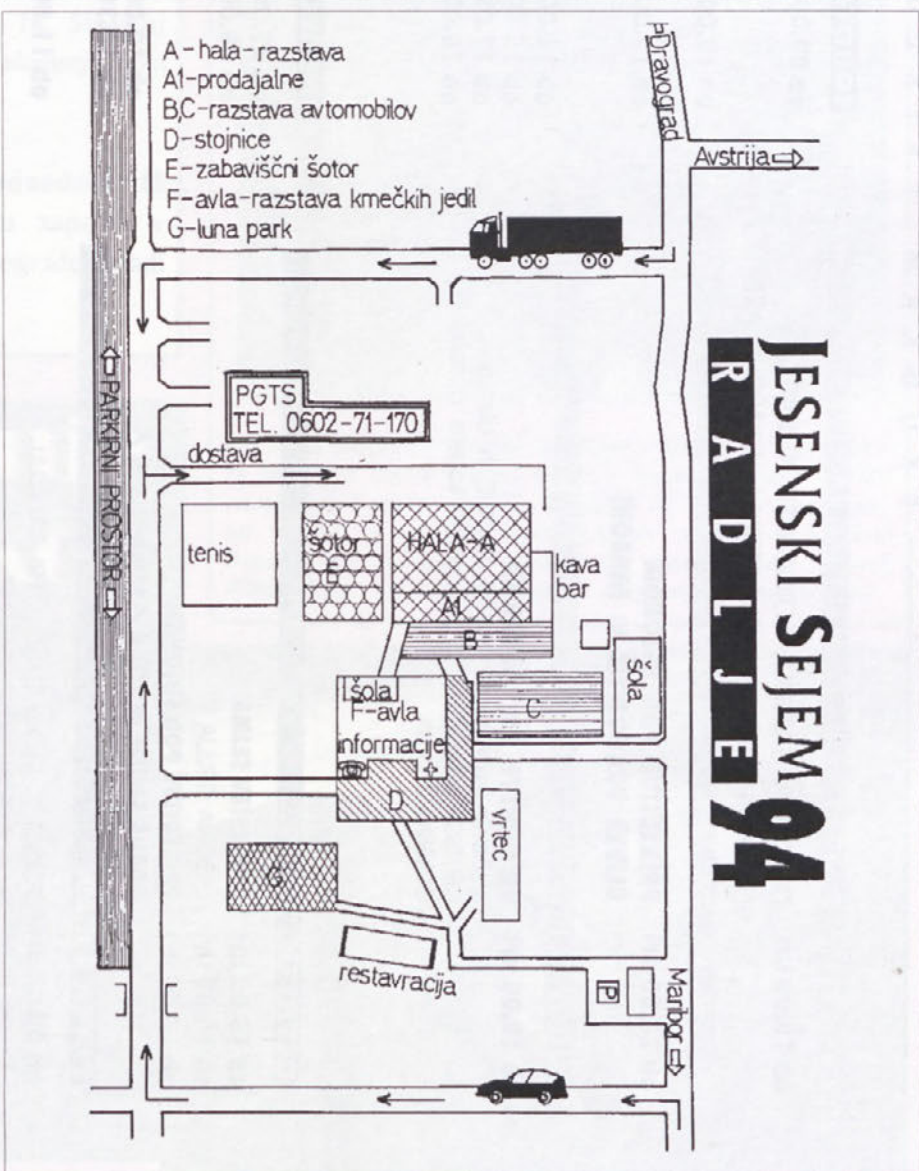
Na sejmu bo veliko zabavnih, športnih in kulturnih prireditev.

Na sejsko prireditev so povabljeni tudi nekatera podjetja in zasebniki iz krajev onstran meje.

V okviru sejma bomo letos organizirali tudi t.k.i "Kmečki dan" s poudarkom na vlogi gozda pri ohranjanju kmetij in razvoju podeželja.

Razstavišni prostor bo v telovadnici v Radljah.

Vse **informacije** lahko dobite v tajništvu Podjetja za gostinstvo, turizem in sejsko dejavnost Radlje, Koroška c. 2, ali po tel.: 0602 71 170



ČETRTEK, 15. 09.

- ob 19.00 uri** OTVORITEV RAZSTAVE FOTOGRAFIJ "PRIJATELJEV NARAVE" IZ DEUTSCHLANDSBERGA V SALONU ARS
- PETEK, 16. 09.**

- ob 20.00 uri** **PRIREDITVE POD ŠOTOROM**
OLIVER DRAGOJEVIČ in FARAONI

SOBOTA, 17. 09.

- ob 19.00 uri** **PRIREDITVE POD ŠOTOROM**
Srečanje kulturnikov OBČINE RADLJE in okraja DEUTSCHLANDSBERG in promocija kasete ansambla CLASSIC z gosti.

ČETRTEK, 22. 09.

- ob 15.00 uri** **OTVORITEV SEJMA**
MODNA REVIJA
- ob 16.00 uri** **PRIREDITVE POD ŠOTOROM**
GODBA RADLJE in STIL 5 / vstopnine ni /

PETEK, 23. 09.

- ob 09.00 uri** POSVET O VLOGI TURIZMA PRI RAZVOJU KOROŠKEGA GOSPODARSTVA
- ob 10.00 uri** OTROŠKI ŽIV-ŽAV, otroški sejem
- ob 14.00 uri** **PRIREDITVE POD ŠOTOROM**
POPEK V ŽIVO, otroški program KOROŠKEGA RADIA
- ob 16.00 uri** **ŠPORTNI UTRIP**
tek po mestnih ulicah in jesenski kros
- ob 16.30 uri** MODNA REVIJA
- ob 17.00 uri** PROMENADNI KONCERT GODBE VUZENICA
- ob 19.00 uri** **PRIREDITVE POD ŠOTOROM**
POP PARADA - RADIA RADLJE
Gosti: Pop design, Čudežna polja, California band, Robi Horvat, Adi Smolar, Vlado Kalember, Jan Plestenjak, Hajdi, Avta band, Monroe, Duo prestige, Neron band, Classic.

SOBOTA, 24. 09.

- ob 09.00 uri** LOVSKO TEKMOVANJE V STRELJANJU NA GLINASTE GOLOBE
Na strelišču pri Lovski kači LD Radlje.
- ob 10.00 uri** OŽBALT - Proslava 50. obletnice ustanovitve LACKOVEGA ODREDA
- ob 10.00 uri** ŠPORTNI UTRIP
MEDDŽAVNI ŠAHOVSKI TURNIR za pokal mesta RADLJE, v pivnici RADELAH
- ob 11.00 uri** MODNA REVIJA
- ob 15.00 uri** PROMENADNI KONCERT GODBE MUTA
- ob 17.00 uri** NASTOP LJUDSKIH GODCEV Z REMŠNIKA
- ob 20.00 uri** **PRIREDITVE POD ŠOTOROM**
SREČANJE SLOVENSkih HUMORISTOV
7. božja zapoved "NE KRADI - LASTNINJENJE"
za ples bo igral AGROPOP.

NEDELJA, 25. 09.

- ob 07.00 uri** ŠMIHELSKI SEJEM
- ob 09.00 uri** **PRIREDITVE POD ŠOTOROM**
VELIKA OTROŠKA TOMBOLA z zabavnim programom / glavni dobitek GORSKO KOLO in številne druge NAGRADE ... /
- ob 10.00 uri** PROMENADNI KONCERT GODBE PERNICE
- ob 10.30 uri** OTVORITEV RAZSTAVE "KMEČKA JEDILA OB DELU IN PRAZNIKU" v avli OŠ RADLJE
- ob 11.00 uri** OKROGLA MIZA
Vloga gozda pri ohranjanju kmetij in razvoju podeželja.
- ob 13.00 uri** NASTOP ANSAMBLA DIATON IZ MUTE
- ob 13.30 uri** SLAVNOSTNA SEJA OBČINSKE SKUPŠČINE
- ob 14.00 uri** PROMENADNI KONCERT GODBE RADLJE
- ob 14.30 uri** **PRIREDITVE POD ŠOTOROM**
veliko ljudsko zborovanje
- ob 15.00 uri** **PRIREDITVE POD ŠOTOROM**
zabaval vas bo **JANKO GOLOB z gosti / Godba Radlje, Generacija 69, Humoristi, Kolo sreče - bogate nagrade /**

Spremljajoče:
PIZZERIA MAČEK
mesec italijanske kuhinje
/ ob vikendih petek in sobota, igra ansambel WELBLIOTT /


MERX HOTEL KOZJAK RADLJE
drevi italske kuhinje

GUNO

Čečovje 5
62390 Ravne na Koroškem
Tel.: 0602 20 165; fax: 21 076

- SAKURA, Japonska (šolski, pisarniški ter umetniški program)
- CITIZEN, Japonska (vse vrste kalkulatorjev ter elektronskih dnevnikov)
- LOGOS (pisala)
- PRODAJA lesenih in plastičnih barvic, radirk ter pisalnih garnitur

NAJ NAŠE GESLO

mi pišemo z vami 

POSTANE TUDI VAŠE!

avtohiša balmico

balmico d.o.o., pohorska 21 slovenj gradec

ново na KOROŠKEM

MARUTI

MARUTI 800 DX - city star s kat. 10970 DEM

SUBARU

osebna vozila vseh velikosti

4WD

FIAT SCIONERI

velika izbira različnih tipov (alfa romeo, lancia)
konkurenčne cene, prodaja iz zaloge 100 vozil

SUZUKI

ugodno: SWIFT 1.0 GL/ 3D-SKY 18.186 DEM
bogata dodatna oprema

ugodni krediti. leasing. staro za novo
odprto: pon - pet. od 7 -16 h. tel.: 0602-44-192



VELEBLAGOVNICA SLOVENJ GRADEC d.o.o.
Trgovsko podjetje, Podgorska 2, 62380 Slovenj Gradec, Tel.: 0602 42 161, Fax: 42 109

NAMA Veleblagovnica Slovenj Gradec
praznuje v mesecu septembru 20.
obletnico delovanja.

Ob tem jubileju se NAMA svojim cenjenim kupcem iskreno zahvaljuje za obisk in nakupe ter se priporoča tudi v prihodnje.

KDOR IŠČE, TA NAJDE - V NAMI

SPOZNAJMO SE, SOSEDJE SMO MED SABO !

DOBER DAN, GOSPA!

HIŠA, HIŠKA, BAJTICA

Podlpije nad Muto, ki v zadnjih časih spet dobiva nazaj svojo staro predkomunistično ime SVETI PRIMOŽ, je hrib velikih razsežnosti in okoli 800 metrov nadmorske višine. Kmetije so razmetane po rebreh in skrčenih gozdovih in vsaka zase dajejo videz majhne družinske utrdbe. Le nekaj jih je med njimi, ki so razdrapane in ne zaslužijo imena hiša, in tem pravimo BAJTE.

Tudi Tinčkova bajta je BAJTA, ki sta si jo, Marija in njen mož Tinč zgradila že davnega leta 1945 na podarjeni zemlji. Marija je dobila v dar majhno zaplato zemlje v velikosti nekaj deset arov v zahvalo za nesebično pomoč okoliškim kmetom, kadar je na njihova vrata potrkala bolezen... Marija jim je bila bolničarka.

Življenje je ob mnogih pripetljajih, ki jih s sabo prinaša vsaka pot, vendarle bilo tako ali drugače lepo. Še zlasti, ker se je Marji rodila hčerka... A vanj je bilo vloženenega ogromno garanja, tudi solz, da danes Marija kleno stopa s svojim zakladom, tremi ovčicami, po hribu in čaka... Čaka na elektriko in čaka na dež...

TEMAČNOST

-Gospa Marija, ali nikoli niste imeli elektrike?

"Nikoli," se v zadregi nasmehne, jaz pa ne morem doumeti žalostne resnice, da nikoli ni prala s pralnim strojem, nikoli vklopila televizorja, prižgala radia, pozimi grelne blazine...

Še več, nikoli ni prižgala žarnice... Še težje razumem, ker mimo njene skromne hiške, le trideset metrov naprej, pelje pred kratkim napeljan vod...

Elektrike nismo izumili mi. Že pred 2000 leti so jo odkrili stari Grki. Kako pridobivati in uporabljati električni tok, pa smo se naučili šele pred 150 leti.

-Zanjo tudi nikoli niste prosili? V še hujši zagati skopo de: "Ne."

Po krajšem molku in notranjem dvobojevanju končno pove, da s tistimi nekaj tisočaki, ki jih prejema iz občine (teh nikoli ni več kot dvanajst tisoč) sama nikoli ne bi mogla plačati prispevkov in vsega, kar je treba plačati, da ti v hiši zagori luč.

Gospa Marija nikoli ni pritisnila prsta na nobeno stikalo in nikoli v njeni majhni hišici, ki je neverjetno čista in topla, ni občutila prijetne topline pri srcu, ker je pregnala mrakobo, temo... Kajti: njen dom je vsak večer in vsako noč temačen in pritajeno mračen, saj majhna petrolejka, ki jo ob

večerih postavi na mizo, nikoli ne more pregnati vseh mračnih senc, ki se vlečejo od stene do stene, iz kota v kot...

-Če bi dobili tok, kaj si želite? "Žamico. Svetlobo." Tudi tokrat Marija veliko pove...

Če bi jo srečala kje drugje in kdaj drugič, se bi zazrla v njen obraz, v gube, ki ji rišejo sliko življenja in bi spoštljivo rekla: DOBER DAN!

A srečala sem jo danes in zdaj in na njej in okoli nje gledala žalost in bila jezna na svet vsenaokrog, ker tej prijazni 83 - letni gospe ni nikoli zaželel DOBER DAN !

SAJ GRE, POČASI GRE...

Naslonjena ob palico stoji ob meni in v zadregi išče besede, s katerimi bi mi izpovedala vso ljubezen do hčerke. Kadar le more, pride z nekaj kilometrov oddaljene Mute, da skupaj z možem Frančekom postoritna najnujnejše v rodni hiški, na majhni njivici in na vrtu. Prineseta tudi hrano, saj mati Marija že več kot dvanajst let ni bila na Muti. Tudi z avtomobili se ne vozi, ker je je hitrega gibanja neznansko strah. Tesnoba ji razžira srce in zato je Marija vedno doma...

Celo pozabili smo že, koliko let mineva, kar je gospod Edison iznašel žamico in nam omogočil, da gledamo svet in življenje okoli sebe tudi takrat, ko zaide sonce in nastopi tema. Povsem samoumevno je, da pritisnemo na stikalo ki naredi "klik" in se tema v hipu razblini...

Iz zemlje, nekaj metrov pred pragom Marjinega doma kuca v vroče sonce cev, iz katere bi naj kapljala voda. Pa ne, ker Marija čaka dežja. Vode v hiši ni. ker tudi zanjo ni bilo denarja, prepotrebne denarja za nakup cevi, da bi se voda speljala od studenca na vrhu hriba preko v skromno kuhinjo.



Le nekaj metrov od hiške teče vod, ki bi tudi Marji lahko razsvetljeval dom...

Tako zdaj Marija nekaj metrov pred hišo lovi vodo, ki v dneh, ko je bila suša, kdaj tudi ni hotela priteči in je Marija vztrajno zrla v nebo in čakala na dež...

Gospa Marija se nad ničemer ne pritožuje. Prijazne sosede ima, ki jo povabijo na klepet, pa na kak priboljšek. Zlato hčerko ima, ki poskrbi zanjo, kadar le utegne. Vnukinji ima in pravnuke, ki pridejo in ji povedo kaj lepega...

Torej gre, življenje počasi gre svoj korak...

V ENAINDVAJSETO STOLETJE STOPAMO

Le ime smo omenjali. Ime 83 letne Marije, ki je skozi življenje stopala z upanjem in z bolečino, z majhnimi radostmi in z veliko ljubeznijo.

Ime 83 letne gospe, ki ne želi biti znana vsem nam, ker se BOJI novih razočaranj, novih bolečin. Kot pravi sama: "Ljudje so tudi žleht."

V ENAINDVAJSETO TISOČLETJE VSTOPAMO - OSVAJAMO VESOLJA IN SRCA.. A MNOGI ŠE DANES ŽIVIMO V TEMIIII!

IN PRIPIS: Na krajevni skupnosti Muta, na občini Radlje, vedo za problem elektrifikacije gospe Marije. Pa ni edina in sama. Samo na Muti, ki ni velika krajevna skupnost, je pet - vsaj pet - hišk v hribih, ki nikoli niso imele elektrike. Že pred leti so na KS delali predračune za elektrifikacijo, pisali so prošnje na DES, na občino, a vse je ostalo pri tem, vse prepuščeno času in dobri volji občinarjev...

Mnogim pa starost trka na vrata, ne meneč se za dobro voljo teh in podobnih predsednikov in tajnikov, električarjev in vodarjev, in: DIVJE IN TRDNO UPAM, da bodo kmalu in v tem življenju vsi ti starčki in starke UZRLI LUČ!!!

Nam vsem v posmeh: predračuni za napeljavo elektrike sploh niso visoki. In če smo znali delati solidarnostno igrišča, zakaj bi ne solidarnostno pomagali tudi tem ljudem. Saj vendar živijo med nami. SOSEDJE SMO SI! ☺

T.Repnik-Vrhnjak

NAJ VAM PRIDE ZVOK OD SRCA

Po nekaj koncertnih nastopih po Sloveniji sta Shirlie Roden in John Cristian v Slovenj Gradcu izvedla še delavnico Zdravljenje z zvokom.

Bilo mi je dano, da sem se znašla na eni najbolj nenavadnih delavnic. John jih vodi že leta po vsem svetu, saj je član Družine notranje svetlobe in učenc n j e n e g a ustanovitelja, letos preminulega Paula Solomona.

Led smo prebili tako, da smo se najprej predstavili in povedali, zakaj smo prišli na delavnico. Učili smo se pravilno dihati. John je praktično prikazal, kakšno bi bilo petje opernih pevcev, če ne bi dihali s prepono in ob tem sprožil val smeha. Ampak to ni smešno. Ko bi se zavedali, koliko si lahko pomagamo s pravilnim dihanjem, bi veliko lažje živeli. Zakaj nas tega ne naučijo v šoli?!

Pred kratkim je izšla kompaktna plošča Shirlie Roden z naslovom: PATH OF DARING - Pot smelosti. Zaenkrat jo pri nas vrtijo le na Radiu Alfa, kjer dobite tudi informacijo, kako priti do nje.

Naj kar priznam, da sama nimam niti malo posluha, kaj šele glasovnih sposobnosti (le veliko ljubezen do glasbe!). Spominajm se petja

zvoka AUM, ki smo ga ure prepevali pred hojo po žerjavici. Takrat mi je starejša gospa poleg mene rekla: "Joj, kako lepo pojetel!"

zapeli nekaj celo v kanonu, smo prešli na petje zvokov, ki pripadajo posameznim energetskim centrom v

pomeni "anglesko petje". Na kratko je povedala, kako verjame, da angeli obstajajo, le da jih večina ljudi ne vidi, kar pa niti ni tako bistveno. Uglasila nas je na frekvenco angelskih bitij. Ne vem, koliko časa smo peli zvok A, ob stopnjevanju pa sem slišala in čutila vibracije, ki jih lahko opišem le kot "angleske".



John, ki se je vrnil s Tibeta, kamor rad zahaja (tam so doma največji mojstri petja mantr-svetih zvokov),

nas je prav tako popeljal v Vesolje.

Včasih smo v hribih veliko prepevali. Čeprav brez posluha, sem bila vedno pobudnik za "Tristo narodnih". In moje petje ni nikogar motilo! Kako je to mogoče? Odgovor sem dobila prav na tej delavnici, ko je Shirlie razlagala, kako ni pomembno, kakšen glas proizvajamo, ampak je bistveno, da je iskren, da prihaja iz srca.

naših telesih -LAM, VAM, YAM, RAM, HAM, HUM, nad vsemi pa je AUM. Kako si lahko s tem pomagamo v vsakdanjem življenju?

Blokade, ki nastajajo v teh centrih, si s petjem lahko očistimo. Primer: Kadar imamo temperaturo (ali kdo poleg nas), pomaga petje zvoka VAM, saj le ta predstavlja vodo, ta pa pogasi ogenj. Zanimivo, ali ne?

Dvajset minut smo peli skrivnostno besedo ELOHIM, tako da smo jo s pravilnim dihanjem prenesli iz spodnjega centra, skozi srčnega na kronskega, tako kot naj bi se skozi nas pretakala kozmična energija, kadar smo zdravi in nimamo blokad. Za omenjeno doživetje ne najdem pravih besed, najbližje so morda: MIR, LJUBEZEN, SREČA. To pa naj bi bil tudi smisel življenja na Zemlji, ali ne?

Shirlie Roden in John Christian sta prvič prišla v Slovenijo pred letom in pol. Na 30. jubilejnim koncertu, v okviru projekta Slovenski šopek v Kranju, so Shirlie podarili kasete za učenje slovenskega jezika. Njena reakcija: "Končno bom lahko napisala pesem v slovenščini!"

Denar, ki ostane od vstopnic za koncerte, delavnic, kaset in CD-jev, gre vedno v dobrodelne namene, največkrat za sajenje dreves. Oba si namreč prizadevata za ohranitev našega planeta, o čemer govorijo tudi njune pesmi.

Kar imamo pred nosom, iščemo na vse mogoče načine drugje, tudi na takšnih delavnicah. Pa vendar imamo vse to v sebi.

Zato bi bil čas, da spet zapojemo, kjerkoli smo. Iskreno tudi upam, da bo pesem po koroških hribih spet zazvenela, tako kot je nekoč - iz srca! ☺

Potem, ko smo "obdelali" klasično tonsko lestvico, Shirlie nas je spojila z angeli. Zdaj razumem, kaj

Miša Felle

OKTET LESNA NA IRSKEM

Oktet Lesna iz Slovenj Gradca se je avgusta na povabilo organizatorjev udeležil mednarodnega festivala folkore v Swinfordu na Irskem.

Oktetovci so se skupaj s citrašem Petrom Peršetom in obilico propagandnega gradiva za promocijo Slovenije odpravili na pot v res eksotični del te otoške države na skrajnem zahodu Evrope v pokrajino Mayo. Po naporni poti preko Dunaja in Londona so prispeli v glavno mesto Republike Irske Dublin, ki mu Irci pravijo Baile atha Cliath. Tam jih je čakalo še 200 milj poti s kombijem do kraja prireditve.

Ljudje so jih že prvi trenutek sprejeli kot svoje in z ubrano večglasno slovensko pesmijo je oktet postal glavna zanimivost festivala. Vse niti organizacije sta v rokah držali Maureen Lally in Bird O'Connell, katerima gre posebna zahvala za uspešno izvedbo gostovanja.

Poleg rednih koncertov so bili najbolj prisrčni praktično izzvani nastopi kar na ulici. V trenutku se je okoli pevcev zbrala množica, ki je s ploskanjem večkrat tudi aktivno sodelovala v nastopu. Slovenska pesem, ki je



Oktet pred St. Patrickom na zahodni obali Irske

"pabih", saj je bila povsod topla jezik in bogato kulturno

izboljšana varianta temnega piva, ki mu pravijo "geenesk".

Gostovanje je bilo res prava promocija Slovenije v tem delu Evrope, saj so fantje poleg pesmi tudi v neposrednih stikih z gostitelji in drugimi obiskovalci festivala iz različnih evropskih držav in tudi ZDA, lahko predstavili našo mlado državo.

K temu je zelo veliko pripomoglo tudi zelo domiselno gradivo, ki ga je pripravil Urad za informiranje pri Vladi republike Slovenije.

Na poti domov so se oktetovci ustavili v Londonu, kjer so zapeli na naši ambasadi, in ob ogledu mesta preizkusili akustičnost marsikaterega, zlasti sakralnega poslopja.

Ob koncu bi se želeli zahvaliti vsem, ki so omogočili gostovanje: Zavarovalnici Triglav, firmi Interles, Probanki iz Maribora, zvezi kulturnih organizacij Slovenj Gradec, Zavarovalnici Maribor, Tovarni oblazinjenega pohištva Nova oprema iz Slovenj Gradca, podjetju NOVNA z Raven na Koroškem in še posebej Uradu za informiranje pri Vladi Republike Slovenije. ☺



Oktet v prostorih slovenske ambasade v Londonu

še bolj žlahtno zvenela ob spremljavi citer, se je slišala tudi v eni najstarejših cerkev na Irskem, v Ballintubber abbey, pa v bolnišnici in ne nazadnje tudi

sprejeta. Oktet je imel tudi posebno oddajo na lokalnem radiu.

Z Irci, ki ponovno oživljajo svoj

dediščino, imamo veliko skupnega, nenazadnje tudi v korenih naših jezikov, predvsem pa radi zapojemo in si grlo ohladimo z dobrim pivom. Pri Ircih je to



Koroška cesta 2
62360 RADLJE OB DRAVI
SLO
Telefon: 0602 71 098
Telefax: 0602 71 098

89,5 MHz

Poletje odhaja, RADIO RADLJE ostaja.

ANTENSKI SISTEMI PAČNIK

Čečovje 5, Ravne na Kor., tel.: 0602/23-471,

mobitel: 0609/619-074

NUDIMO VAM:

390 DEM

- INDIVIDUALNE SAT. SISTEME
- SAT. SISTEME ZA: 2,4,6,8 STRANK
- VSE VRSTE TV IN RADIJSKIH ANTEN
- OJAČEVALCE S PRIBOROM
- MONTAŽA VSEH VRST ANTEN IN OJAČEVALCEV /ELEKTRONSKA NASTAVITEV
- DOGRADITEV KANALA 52 /TV VELENJE
- BREZOBRESTNI KREDITI



GARANCIJA

TIO



Tekstilna Industrija Otiški vrh

TEKSTILNA INDUSTRIJA
Otiški vrh d.o.o.
Otiški vrh 53
62373 Šentjanž pri
Dravogradu
Tel.: 0602/85-234
Fax: 0602/85-279

V trgovini TARA na Mariborski cesti v Dravogradu smo vam pripravili pestro izbiro oblačil za vašega žolarja.

Izberate lahko med puloverji, trenirkami in jeans hlačami po zelo ugodnih cenah.

Za vas pa smo dobro založili police s hlačnimi nogavicami po konkurenčnih cenah.

Trgovina TARA vas pričakuje vsak dan med 9. in 19. uro, ob sobotah pa med 9. in 12. uro.

Vabljeni!



d.o.o.

partnersko podjetje

carinska cona Dravograd

Otiški vrh 25a

62370 Dravograd

tel.: 0602 44 131

fax: 0602 41 631



Z **IZOFAS** suhomontažno fasadno oblogo vaš objekt:

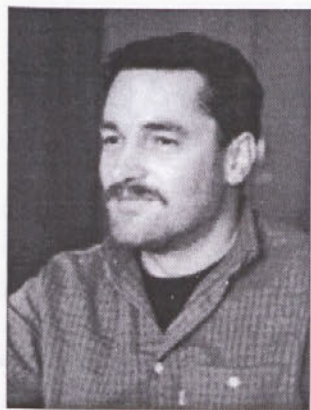
- izolirate in s tem prihranite na energiji
- lamele omogočajo dobro prezračevanje fasade
- primerna je za nove ter sanacijo starih in vlažnih fasad
- Izofas fasada je razgibana, estetsko zanimiva in lahko si jo zmontirate sami

IZOFAS ZA VAŠ USTVARJALNI PROSTI ČAS!

Vse dodatne informacije dobite na telefonski številki:
0602 - 85 - 070, 85 - 230

Piše: Franc Juričan

TIPI, KI HUDOBNO GLEDAJO



Ko sem bil še majhen, sem verjel v stereotip, da so kriminalci mrki tipi, ki hudobno gledajo in vsepovsod prežijo na priložnost, kako bi poštenim ljudem nekako škodili. Zdaj pa velikokrat ugotavljam, da je drugače - preprosti in poštenu ljudje večkrat hodijo naokoli mrkih pogledov zaradi eksistenčnih težav, kriminalci pa se sprehajajo z nasmehi na ustnicah.

Slovenija je ena izmed držav, ki je v t.i.m. fazi tranzicije. Prav za to prehodno obdobje pa je značilno marsikaj negativnega. Med drugim tudi določena anarhija (ne-oblast), pravni nered, odsotnost formalne kontrole, itd. In tako smo zadeli ob žebličko kriminala... Sicer pri nas o izredno povišani stopnji kriminalitete še ne moremo govoriti, toda nekateri pokazatelji že kažejo na določen porast kriminalnih dejanj (glej črne kronike slovenskih časopisov). In to je značilnost vseh podobno razvijajočih se držav, kot je naša. Zaradi gospodarske in politične krize prihaja v družbi do demoralizacije. Kritičen je pojav moralnega vakuuma (praznine), ko ni več ali sploh še ni izdelanih kriterijev, ko je vrednotenje v krizi, ko ni povdarek na krepostnem ravnanju, itd. Če je kriza še posebej huda in revščina močno prisotna, se ljudje začno prav prostituirati na različne načine in pod vsako ceno - Zigaretenkultur. Ko so ljudje oropani samega sebe, iščejo rešitve v nadnaravnih silah ali v kriminalu. Pomanjkanje časti in dostojanstva, to so zelo plodna tla za kriminal.

Zadnja leta je pri tem v negativnem ospredju Rusija. Sploh ne čudi, da je pred kratkim direktor ameriškega FBI z ruskimi kolegi policajev podpisal sporazum o sodelovanju v boju proti mafiji. Po podatkih iz londonskega The Economist (glej Delo 23.7.1994) je mafija v ruskih razmerah izredno prisotna in dejavna - zavlekla se je praktično v vse pore družbenega življenja. Na primer, kar 95 odstotkov ruskih policajev naj bi

bilo podkupljivih (še posebej mlajši); nekatere mafijske družine obvladujejo vsakršno oblast v kar nekaj ruskih mestih (tako "mafioso" nekí Vladimir Podjatejev "kraljuje" v Kabarovsku); itd. In kot v posmeh - v mestih, kjer je zavladala mafija, je menda red, oskrba in socialna varnost na višji stopnji kot v drugih mestih?

Stvar pa je s sociološkega vidika razumljiva, kajti, ko se spreminjajo pravila igre v družbi, večina ljudi ni pripravljena na nove zahteve in trende (se ne zmore takoj prilagoditi).

Najhitreje se preusmerijo pač ustvarjalni in nasploh fleksibilni ljudje. Žal pa tudi taki, ki so nabiti z negativno energijo (destruktivni in ob tem še brezkompromisni). Nekateri, ki so prepričani, da vsaka družbena skupnost deluje podobno na osnovah socialnega darwinizma, da tudi v človeški družbi deluje neusmiljeni boj - boj za obstanek (močnejši preživijo in vladajo). Ta boj pa naj bi se v sodobnih razmerah odvijal predvsem na ekonomskem področju. Kakor naročene so tako prišle v mnogih državah spremembe v fazi transformacije državnih ali družbenih podjetij, nedefinirano lastništvo, postopki privatizacije, zasebnitvo... Samo v Rusiji, po besedah predsednika varnostnega odbora dume, kriminalci nadzorujejo kar 81 odstotkov delnic v novih zasebnih podjetjih.

Tako npr. Emile Durkheim, znani francoski sociolog, trdi, da je deviantnost (kriminal) v vsaki družbi normalen in neizbežen pojav. Zagovarja tezo, da je kriminal lahko celo funkcionalen in ima pozitivno funkcijo v družbi - v smislu inovacij. Vsaka sprememba se začneja ponavadi kot neka oblika deviantnosti. Da bi spremembe lahko nastopile, mora tisto, kar je bilo še včeraj deviantno, postati povsem normalno. Po Durkheimovih besedah "mora imeti individualna originalnost - genijev in zločincev, možnost, da se v družbi izrazi, da bi lahko le-ta napredovala."

Seveda niso vse vrste kriminala stvar istih pobud. Tako tudi za vsemi zločini ne stojijo zmerom ženske, kot je znana domneva iz detektivskega sveta.

Lahko razmišljamo o kriminalu kot statusni frustraciji - posebej v mladih, ki so iz nižjih slojev, je občutek ogroženosti do nepravične družbe in njenih prevladujočih vrednot. Posledica je lahko tudi negativna socializacija (podružblanje), ko nekoga družina in okolje že od malega vzgaja v prepričanju, da npr. prisvojiti si kaj (in nasploh odklonsko dejanje) ni nenormalno početje. Pobude so mogoče čisto eksistenčne - nezmožnost osnovnega preživljanja, mogoče tudi strateško zgrešeno življenje ned svojimi poklicnimi in funkcionalnimi zmoglostmi. Lahko so nerealne aspiracije in potem kot možno udejanjenje le-teh in rešitev - pot v kriminal, kot najhitrejša in včasih edina varianta za obogatitev. Tu sem našteval predvsem značilnosti individualnega pristopa v kriminal.

Posebej nevaren in družbeno škodljiv pa je t.i.m. organiziran kriminal. Ko se posamezniki povežani v družine, klike, tolpe, gange, itd., organizirajo na način, ki je značilen za formalne organizacije, torej z vsemi elementi, ki zagotavljajo uspešno funkcioniranje - z relativno strogimi pravili, nedvomno razvejano hierarhijo in odgovornostjo, s specifičnim načinom razmišljanja in delovanja... Nasploh pa je, kot je znano, prostorsko največ kriminala v velikih mestih in še posebej v pristaniških. Pa tudi tu se podatki po posameznih mestnih četrtih zelo razlikujejo. Distinkcije so velike glede na odstotek sodelujočih kot tudi glede na vrste kriminalnih dejanj. V Ljubljani so na osnovi raziskave v 80.letih ugotovili, da se večletna povprečna pogostnost kaznivih dejanj otrok in mladoletnikov v posameznih mestnih soseskah razlikuje tudi za več kot desetkrat! Največ kriminala je v "spalnih

naseljih" tipa S 8, Javornik, Kardeljeva ploščad...

Za naslednji podatek pa je značilno, da prav v teh časih priliva olje na ogenj ksenofobičnih zahtev tudi v našem okolju. Kajti nedvomno procentualno izvršijo največ kriminalnih dejanj pripadniki etničnih skupin, ki niso avtohtoni, ki so se priselili v novo okolje. Gre za ekonomske emigrante, ki se poskušajo družbeno promovirati na nezakonit način. Ker ponavadi izhajajo iz nerazvitega okolja, težijo k uveljavitvi s prevlado, ki je v navzkriž z zakonom, kajti kulturo in tudi glede na standard, razumljivo, staroselcem pač ne morejo ustrezno parirati.

Generalno pa lahko ugotovimo, da v Sloveniji v sorazmerju z Zahodom še niveliko "pouličnega kriminala", torej ropov, vlomov, nasilja, itd. Zdi pa se, da je takšna konstatacija lahko zelo kratkotrajna, varljiva in kratkovidna. "Nove čase" nam že nakazujejo posamezni primeri, "ko zleti v zrak kakšen dober avto, ko neznan storilec iz neznanih pobud razbijejo ali celo požgejo kakšen disco club, ko zainvestiranemu dolžniku zlomijo roko,..." Nad vse aktualen pa je trenutno kriminal belih ovratnikov (torej kriminal srednjega sloja v podjetjih in ustanovah). Tu gre za nedvomno visoke vsote denarnih ali drugih sredstev, ki so odtujena / ukradena.

Na začetku razmišljanja sem zapisal, da sem v mladih letih verjel v določen stereotip kriminalca, ki pa se je izkazal za zmotnega. Vzgojen kot sem bil v krščanski moraliki desetih božjih zapovedi - sem tudi verjel, da je in bo vsako za zgoraj opisano delovanje proti sočloveku in proti skupnosti na nek način kaznovan! Grki so v ta namen poznali erinije - boginje maščevanja. Včasih pa se mi zazdi, da zadeva s kriminalom ni tako preprosto in pravično urejena.

Kakorkoli že, še zmeraj pa verjamem, da je kriminal veliko zlo. ©

SLOVENJ GRADEC V ELITNI DRUŽBI (1)

NAJMANJŠI GLASNIK MIRU

Slovenj Gradec je leta 1989 postal bogatejši za naslov Glasnik miru, ta naziv pa je mestu podelil nekdanji generalni sekretar Organizacije združenih narodov Perez de Cuellar. OZN oz. njen aktualni generalni sekretar je ta naziv podelil še 74 mestom po vsem svetu, med njimi pa je Slovenj Gradec najmanjše.

Glasnik miru lahko postane mesto, ki kontinuirano goji prireditve ali kakšno drugo aktivnost mednarodnega značaja s poudarkom na miru in humanosti. Poleg tega mora

edinemu slovenskemu mestu. Seveda pa likovno razstavljanje ni bil edini adut Slovenj Gradca, saj je bilo mesto tudi gostitelj medicinskih simpozijev in literarnih srečanj.

1991 - Konference v japonski Yokohami sta se udeležila podžupan Peter Petrovič in Marko Košan. V svojih referatih sta predstavnike seznanjala z vojnimi dogodki v Sloveniji.

Prihodnje leto se zna zgoditi, da bo gostitelj izvršnega odbora pred redno letno konferenco prav Slovenj Gradec.



mesto pridobiti simpatije kakšnega vidnega funkcionarja OZN, ki lahko v vrhu te organizacije predlaga podelitev naziva, o tej pa se odloči generalni sekretar osebno.

Slovenj Gradec se je prvič zelo vidno izkazal leta 1966, ko je bila v Galeriji likovnih umetnosti mednarodna razstava z zvonečo udeležbo avtorjev. Kasneje so bile še tri razstave takšnega ranga, njihova moč pa je bila tudi v pozivu k miru, strpnosti in humanosti v svetu.

Leta 1985, ko je bila zadnja takšna razstava, je otvoritvi prisostvoval tudi Nobuoki Oda, ki je bil takrat direktor centra za OZN v Beogradu. Po besedah Marka Košana, koordinatorja aktivnosti Slovenj Gradca glasbenika miru, je prav Japonec bil tisti, ki je sprožil postopek za podelitev naziva

V nekdanji Jugoslaviji so bila še tri mesta deležna omenjene časti s strani OZN, srbska Kragujevac in Kruševac ter hrvaški Split.

LETNE KONFERENCE MEST GLASNIKOV MIRU

1990 - Gostitelj konference je New Haven v ZDA, prvič je prisotna delegacija Slovenj Gradca, sestavljala pa sta jo župan Ivan Uršič in Franjo Murko, tedanji direktor Koroškega radia. S strani aktivnejših predstavnikov iz Ženeve, Verdana, ... je prišla pobuda za združitev mest v nevladno organizacijo.

1992 - Predstavniki Slovenj Gradca na konferenci v Marakešu v Maroku je bil Marko Košan, ki je izpostavil vojno na Hrvaškem.

1993 - Vsako leto se pred konferenco sestane izvršni odbor mest glasnikov miru. Na ta sestanek je bil povabljen tudi predstavnik Slovenj Gradca Marko Košan, ki naj bi v angleškem Brightonu izvršnemu odboru predlagal, kaj lahko mesta naredijo za mir v Bosni. Košan je predlagal potovanje delegacije v Sarajevo, to pa se ni uresničilo.

Konferenca je bila v Ženevi, kjer so ustanovili Mednarodno zvezo mest glasnikov miru. Slovenj Gradec sta zastopala Ivan Plevnik, sekretar občine, in Marko Košan.

1994 - Letos naj bi bila konferenca v St. Petersburgu.

AKTIVNOSTI IN VLOGA GLASNIKOV MIRU

Dokler se mesta niso združila v formalno organizacijo, se je vse začelo in končalo pri letni konferenci, ki je bolj protokolarnega značaja. Mesta so imela edino obveznost v plačevanju letne članarine. Ta za Slovenj Gradec, ki je najmanjše mesto v tej družini, znaša 500 ameriških dolarjev. Zveza, ki ima sedež v Ženevi, naj bi v prihodnje pod taktirko predsednika Jean Loisa Dumonta in sekretarja Andrea Hedigerja igrala vidnejšo vlogo predvsem pri zagotavljanju in ohranjanju miru v svetu.

Slovenjgradčani so ob vojni v Sloveniji po vsem svetu razposlali številne apele, v katerih so pozivali civilne družbe in vladne institucije, naj pripomorejo k prenehanju agresije.

KAKŠEN GLASNIK MIRU JE SLOVENJ GRADEC?

To je vprašanje, na katerega bomo ponudili odgovore v naslednji številki našega časopisa. Nanj bodo odgovarjali vodilni možje slovenjgraške občine in ostali znani SLOVENJGRADČANI, seveda, če bodo pripravljene sodelovati. -©

ROK TAMŠE

PODELITEV PRIZNANJ KOROŠKIM PLANINCEM

Priznanja so bila podeljena na 14. srečanju koroških planincev na Košenjaku in svečanosti ob 75-letnici PD Prevalje.

Ne moremo dovolj dobro pohvaliti naših koroških ljubiteljev gora in dolgoletnih članov planinskih društev in upravnih odborov društev, ki skrbijo za krepitev slovenske planinske organizacije. Pohvalimo pa jih lahko samo

ka, Uršlje gore, Pece, Raduhe, Strojne in drugih gora z ljubeznijo čuvajo našo naravno dediščino, živijo s svojimi gorami in jim ostajajo zvesti.

Kot predsednik meddruštvene-

dobilo **PD Dravograd** za obnovo stražnice na Košenjaku, izletništvo, vzgojo najmlajših planincev in vzdrževanje planinskih poti (predlagano na seji MDO PD Koroške, dne 21.8.1994 na Košenjaku).



Praporščaki na 14. srečanju koroških planincev na Košenjaku

na ta način, da jim ob svečanih obletnicah izrekamo ustna in pisna priznanja društev in upravnega odbora Planinske zveze Slovenije.

Brez njihovega prostovoljnega dela ne bi mogli zgraditi prijetnih planinskih koč in domov, ki nudijo ljubiteljem gora varno in prijetno zatočišče.

Ljudje izpod Pohorja, Košenja-

ga odbora planinskih društev koroške sem imel čast ob teh dveh svečanosti izročiti nekaterim članom planinskih društev, za njihov trud in delo na področju planinskega gospodarjenja in organizacije, posebna priznanja upravnega odbora Planinske zveze Slovenija in Meddruštvenega odbora planinskih društev Koroške.

Posebno priznanje PZS bo

Srebrni častni znak PZS je dobil **Ivan Cigale**, član PD Ravne na Koroškem.

Posebno priznanje upravnega odbora PZS je dobilo **PD Prevalje** za največjo razširjenost planincev v Sloveniji. V društvo je včlanjenih 20% vseh krajanov.

Posebno priznanje upravnega odbora Planinske zveze Slovenije je dobilo **PD Radlje ob Dravi** za vključevanje

članov v planinsko organizacijo v leto 1993.

Posebno priznanje UO PZS je dobilo **PD Mislinja** za vključevanje članov v planinsko organizacijo v leto 1993. Nadalje je Meddruštveni odbor planinskih društev Koroške podaril spominska darila nekaterim članom PD za zvestobo in sodelovanje:

Martinu Aubrehtu, predsedniku MDO PD Savinjske, za krepitev prijateljskih stikov med koroškimi in savinjskimi planinci.

Ivanki Komprej, članici planinskega društva Prevalje, za rekreativno in kulturno delo na Uršlji gori.

Ivanu Cigaletu, članu PD Ravne na Koroškem, za strokovno izobraževalno dejavnost v koroški regiji.

Rudiju Burjaku, članu planinskega društva Mežica, za vzgojo mlajših planincev.

Na koncu citiram govor velikega ljubitelja gora g. Jožeta Dobnika s 13. srečanja koroških planincev na planini Grohat pod Raduho:

"Ne smemo se zadovoljiti samo s proslavami in pogledom na prehojeno pot, temveč moramo ob svečanih obletnicah sprejemati tudi obveznosti, da bomo naše delo tako naravnali, da bo naša organizacija rastla kvalitativno in množično."

Vsem planinskim društvom koroške regije priporočam, da v slogi nadaljujemo delo, ki ga je pred 100 leti začelo za začrtalo Slovensko planinsko društvo.

Dosledno upoštevajmo statut PZS in častni kodeks slovenskih planincev.

Vsem obiskovalcem gora pa želim, da bi še mnogo let hodili na izlete in daljše ture ter doživljali na planinskih poteh vesele in nepozabne dogodke. ☺

Mirko Mlakar



H HONDA

HYUNDAI SERVIS

AVTO SERVIS
FIŠER

- AVTOMEHANIKA
- AVTOKLEPARSTVO
- AVTOLIČARSTVO
- PRODAJA VOZIL IN REZ. DELOV

62000 MARIBOR, Cesta XIV. divizije 86

Tel.: (062) 510-625

TRGOVSKO PODJETJE
ZILA
SLOVENJ GRADEC



Nabava ozimnice je v polnem teku,
zato je tudi veliko izdatkov!

Zakaj ne bi prihranili in izkoristili
ugodnosti, ki vam jih ponuja TP
ZILA SLOVENJ GRADEC?

Krompir, jabolka, čebulo, zelje in
svinjske polovice lahko dobite po
najnižjih dnevni cenah, na
trimesečni brezobrestni kredit v
poslovalnicah Market Slovenj Gradec,
Samopostrežne Šmartno in Market
Mislinja.

ZILA DANES - ZA VAŠ BOLJŠI JUTRI.

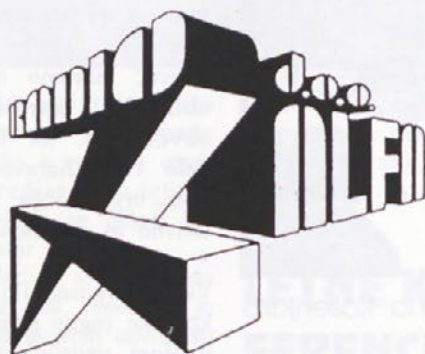
JOŽE-SILVA KREUH

ostišče
EDLYAJS

BREG 13-MEŽICA, TEL.: 38 602 35 694

radio alfa

PRVI KOMERCIALNI RADIO PRI NAS



radio alfa d.o.o.
REDAKCIJA IN STUDIO
Cankarjeva 1
62 380 Slovenj Gradec, p.p. 92
telefon (0602) 41 630
telefax (0602) 41 244

radio alfa d.o.o.
PROPAGANDNA AGENCIJA
Trg mladosti 6
63320 Velenje
telefon: (063) 851 788
telefax: (063) 851 788

VAŠ SOPOTNIK V POSLOVNEM SVETU

107,8 Mhz



**Dobrodošli v
trgovinah s
kruhom
KOROŠKIH
PEKAR**

podjetje

koroske pekarn
DRAVOGRAD, p.o.

Koroška c. 2 / 62370 Dravograd
telefon: (0602) 83-045 / fax: (0602) 84-637

KOROŠKI ŠPORTNI POBERKI

Piše Ivo Mlakar

NOGOMETAŠI KOROTANA SUVELA ZMAGALI NA TURNIRJU V ROGOZI

V pavzi prvoligaškega prvenstva (zaradi priprav naše reprezentance za srečanje z Italijani), so nogometni delavci iz Rogoze v soboto, 3. septembra pripravili močan turnir ob 20-letnici tamkajšnega športnega društva. Poleg dveh prvoligaških ekip, Korotana Suvela in Beltincev, sta nastopili še ekipi Remeta - M. Sloge iz Gornje Radgone in domače moštvo. Prevaljčani so zabeležili nov uspeh, saj so osvojili 1. mesto na turnirju in lep pokal, potem ko so v finalnem obračunu premagali Beltinčane po streljanju enajstmetrovk. V regularnem delu se je tekma dveh prvoligašev končala z 1 : 1, pri streljanju enajstmetrovk pa je bil vratar Korotana - Suvela Marko Vravnik nepremagljiv. Nogometnaš iz Beltincev je ubranil kar tri strele z bele točke. Prevaljčani so tako zmagali s 4 : 1.

V prvih dveh tekmah je Korotan Suvel ugnal nogometnaše iz Gornje Radgone s 5 : 2, Beltinci pa Rogozo z 8 : 0. Tretje mesto so si na turnirju priigrali domačini, ki so premagali Radgončane, prav tako po streljanju enajstmetrovk. Posebna žirija je po končanem turnirju za najboljšega vratarja izbrala Marka Vravnika (Korotan Suvel), najboljši strelca pa je bil Štefan Škaper (Beltinci) s tremi zadetki.

ODMEVNI ZMAGI ROKOMETAŠEV PREVENTA

Slovenjgraški rokometiški so se pred začetkom nove

prvoligaške sezone v lepi luči predstavili svojim zvestim navijačem. V dveh mednarodnih tekmah v domači športni dvorani so dokazali, da so se za prvenstvo dobro pripravili. Najprej so rokometiški Preventa premagali člana avstrijske prve lige, moštvo HCK Casino iz Celovca s 23:19.

V tej tekmi je pri Slovenjgradčanih posebej blestel novinec, levoroki Goran Sokolovič iz Kraljeva, ki je dosegel 7 zadetkov in pokazal, da je prava okrepitev za koroškega prvoligaša.

V drugi prijateljski mednarodni tekmi so rokometiški Preventa premagali moštvo Ortige, večkratnega prvaka Italije, s 24:18. Znova je bil pri Slovenjgradčanih najučinkovitejši strelca Sokolovič s petimi gioli. Rokometiški iz Sicilije so bili na enotedenskih pripravah v Slovenj Gradcu.

Sicer pa, rokometiški Preventa bodo v teh dneh, do začetka prvenstva, odigrali še nekaj prijateljskih tekem. V začetku oktobra pa jih čaka že prva "evropska" tekma, saj bodo tudi letos zastopali Slovenijo v mednarodnem tekmovanju, tokrat v pokalu pokalnih prvakov.

KONSTRUKTOR PRED FUŽINARJEM

V avstrijskem Leobnu se je s četrtim in hkrati zadnjim krogom slovensko - avstrijske mini kegljaške lige, končalo letošnje tekmovanje v katerem sta nastopali po dve slovenski in dve avstrijski ekipi. Pričakovano so tudi letos osvojili prvo mesto kegljači našega trikratnega državnega prvaka in klubski prvaki Evrope, Konstruktorja iz Maribora. Kegljjači Fužinarja iz Raven so ponovili lanskoleten uspeh in osvojili 2. mesto, tretji so bili kegljači Leobna, četrti pa Brucka. Ravenčani so posebej zablesteli s svojim nastopom na domačem kegljišču, ko so v 3. kolu tekmovanja premagali Mariborčane z razliko vsega 4 keglje. Na preostalih treh kegljiščih, v Mariboru, Brucku in Leobnu, so bili kegljači Konstruktorja prepričljivo najboljši. Od posameznikov sta se pri Mariborčanih zlasti izkazala reprezentanta Hari Steržaj in Franc Kirbiš, pri Fužinarju pa sta bila v štirih nastopih najboljša Silvo

Belaj in Jože Lasnik.

ODBOJKARICE PREVALJ V I. LIGI

Čeprav so odbojkarice Prevalj, ki jih že vrsto let uspešno vodi inž. Janez Dokl, v minuli sezoni II. slovenske lige osvojile "šeše" četrto mesto, bodo v novi sezoni nastopale v društvu prvoligašic. Natančneje, Prevaljčanke bodo igrale v I. B slovenski ligi, podobno kot odbojkarji Fužinarja. Razloga za uvrstitev prevajlskih odbojkaric v višji rang tekmovanja sta predvsem dva. Najprej, reorganizacija lig, saj bo po novem v I. A in I. B ligi igralo po 6 ekip, ki se bodo pomerile po dvokrožnem sistemu in drugo, napredovanje Prevaljčank so "omogočile" tudi odbojkarice druge ekipe Palome Branika iz Maribora, ki so iz lige izstopile.

Prevaljčanke se seveda za prvenstvo marljivo pripravljajo. Konec preteklega tedna so se vrnile z enotedenskih priprav v Umagu.

Trener Dokl ima trenutno na voljo kar 16 igralk, med katerimi so tudi nekatere perspektivne kadetinke, ki so v preteklem prvenstvu I. slovenske lige osvojile 3. mesto z enakim številom točk kot prvouvrščene odbojkarice Cimosia iz Kopra. Od konca preteklega prvenstva ekipa praktično ni doživela kakšnih sprememb, saj so v klubu ostale praktično vse igralk, razen Mojce Kristan, ki je prestopila k drugi koroški prvoligaški ekipi Mislinji. Prvenstvo v I. slovenski ligi se bo pričelo 1. oktobra, Prevaljčanke pa bodo v 1. kolu gostovale v Kopru.

V NEDELJO KERŠBAUMERJEV TEK V MEŽICI

Tekaška sekcija Mežica bo v nedeljo, 18. septembra izvedla že 9. spominski tek Borisa Keršbaumerja. Štart bo ob 10. uri pred Narodnim domom, proge pa bodo standardne - mali maraton na 21 km, trim tek na 10 km ter teki dečkov in deklic na dva tisoč in tisoč metrov dolgih progah. Tekmovanje bo potekalo v kar 17 starostnih kategorijah, prijave pa bodo zbirali še v nedeljo od 8. do 9.30 ure na štartu. ☺

Šah je utiral pot

V osnovni šoli na Muti je bilo zadnji dan preteklega tedna 17. srečanje šahistov iz mejnih krajev sosednje Avstrije in Mute. To bi moralo biti že osemnajsto srečanje, a v letu slovenske vojne je bilo preveč drugih skrbi.

Danes so šahisti upravičeno ponosni, da so utirali pot poznanstva in nakazali druge oblike sodelovanja, ki so sledila.

Že v letu 1972 je prišlo do prvega srečanja na Muti in nato so se srečanja nadaljevala enkrat letno kot medsebojno prvenstvo.

Vsako drugo leto je takšen finale v Avstriji v Polgau, Wiesu ali v Arnfelsu. Tudi zmage si sledijo skorajda izenačeno. Letos so kar za dve točki prednosti na dvajsetih deskah slavili sosedje.

Druga zanimivost v tem sodelovanju je v tem, da je tudi vrsta najboljših šahistov Mute igrala skoraj ves čas za avstrijske šahovske kolege v njihovi prvi ligi, glede na pravila, ki sedaj v tej ligi dovolijo le enega tujega igralca. Jakopič z Mute je v tej konkurenci igral celo na drugi deski. Kočivnik, Weis in Kokošinek so vlekli poteze celo za klub "Puch" Grac.

Seveda ni odveč zapisati, da so tudi ob tem tekmovanju spontano potekali dogovori, poznanstva in priprave za vrsto drugih oblik sodelovanja in obiskov. ☺

K.Valtl

ŠTUDIJSKI KROŽEK - KAJ JE TO

Lani so se na Andragoškem centru Slovenije v Ljubljani s sedemdnevni seminarjem usposobili prve mentorje, da bi v svojih krajih pomagali zaživeti študijskim krožkom.

V dneh pred Božičem so nas preko lokalnega TV programa že povabili na prvo srečanje udeleženk študijskega krožka. Srečanj naj bi bilo 10, dobivale bi se enkrat tedensko, lotile pa bi se obdelave neke teme, ki bi bila zanimiva za vse. Za začetek je mentorica, **Marta Repanškova**, pripravila načrt za temo **Domača peka kruha**. Kasneje smo jo razširile še s temami o zdravi prehrani. Res smo se dobila "dekleta" različnih starosti, z različnimi izkušnjami o peki kruha. Kljub različnosti se je pokazalo, da imamo veliko skupnega.

Prebile smo led na prvem srečanju, se seznanile s programom... in se začele dobivati. Kmalu smo razvile prave študije o peki kruha, ki smo jih uresničevale doma, na srečanjih pa preverjale v obliki degustacij.

Ko smo v raznih kuharskih knjigah in člankih našle poglavja o žitaricah in njihovi pozabljeni uporabi, smo se začele poglobljati tudi v uporabo kaš in moke iz raznih žit. Navdušile smo se za pridelavo in pripravo nakaljenih semen - kalčkov. Ni nas motilo, da smo omejevale uporabo sladkorja, soli in bele moke. Večkrat smo iznašle tudi kako novost, samo da smo uporabile ajdovo, rženo, koruzno moko ali moko iz celega pšeničnega zrna. Pa ne le v kruh, tudi v pivcu.

Vse te spremembe so bile počasi uvedene v družinsko prehrano. Čisto brez "komentarjev" za mizo pač ni šlo. Pa smo včasih malo "pogoljufale". Če se je prosena kaša (vsebuje pomembne minerale za zdravo kožo, lase in še kaj) našim domačim preveč prijemala na zobe, smo jo vsaj žličko dodale v rižoto, pa v zelenjavno juho, pa v polnjeno papriko,... Skratka, popestrile smo vsakdanje jedilnike z bolj zdravimi jedmi.

Vse to znanje in vedenje rade širimo tudi med znanke, sorodnice, sosede. Ugotovile smo namreč, da je tak način prehrane opisan v številnih knjigah o sodobni prehrani, sproti pa je v tem času izhajalo veliko člankov, ki so dodatno potrjevali naše znanje in nam še širili obzorje s področja sodobne prehrane.

KRUH

IZ DOMAČE PEČICE



**JE PRI VAS ŽE KDAJ ZADIŠAL DOMA PEČENI
KRUH IZ PEČICE?**

ŠE NE?

**VZEMITE SI ČAS, PREBERITE TALE NAVODILA,
PRIPRAVITE VSE POTREBNO IN SE LOTITE DELA.**

**VEMO, DA VAM BO ŽE PRVI POSKUS USPEL IN BO
PRIJETNO PRESENEČENJE ZA VAŠO DRUŽINO.**

Moramo reči, da je sodobnejši pogled na zdravo prehrano za nekatere trgovine prezgodnji. Tako, kot petelinu, ki je prezgodaj kikirikal, pa je moral s tega sveta, se nam menda ne bo zgodilo. Kljub temu pa bi želele na prodajnih policah v trgovinah nekoliko več živil iz programa varovalne prehrane.

Ob koncu smo izdelale dve zloženci: **KRUH IZ DOMAČE PEČICE** in **KO JE BELA MOKA IZRINILA ŽITNE JEDI**.

Na isto temo je potekal študijski krožek

tudi na Ravnah. Udeleženke sotemo dopolnile z znanjem o varovalni prehrani proti boleznim srca in ožilja in izdelale zloženko **SRČEK DELA TIKA TAKA...**

Ko smo končale program prvega krožka, smo bile povabljene na drugi krožek. Mentorica **Mojca Knezova** nam je ponudila temo **Bio vrt**. Še nekaj novih članic smo navdušile za taka srečanja in spet smo se shajale. Velika večina je za tak način obdelave vrta slišala prvič. Ko smo spet s pomočjo literature našle dovolj snovi za študij, smo bile navdušene. Pomembno je, da začneš drugače razmišljati, šele potem lahko kaj spremeniš.

Tokrat smo se poučile, da lopatenje in razno "likanje" ni najbolj koristno za vrt; mikroorganizme, ki živijo globlje pod zemljo, obrnemo na površino in jih tako uničimo. Tiste, ki so na površini, podlopatamo in jih prav tako uničimo. "Množični pomor" je lopatenje označila Maria-Luis-Kreuter v knjigi **Bio vrt**, iz katere smo v glavnem črpale znanje. V vrtu naj bi varovali naravno ravnovesje in pomagali ustvarjati podobna tla kot so v gozdu, kjer venomer nekaj pada na tla, se nalaga in spreminja v humus. Rastje je tam bujno, če le še človek ni posegel vmes.

Posnemajmo torej naravo, zato v vrtu naj ne bo golih tal. Poskrbimo, da so pokrita s pokošeno travo ali podobnim, ali posejana s facelijo, ki bogati tla in hkrati ščiti prst pred izsušitvijo. V vrtu se ne gremo kar vojne s škodljivci; prislunimo naravi tako, da se jim upremo z naravnimi sredstvi, kot so prevrelki iz kopriv in drugih zelišč. Marsikdaj se jim izognemo tudi z mešanimi posevki, ki drug drugega ščitijo pred škodljivci.

Seveda so tiste udeleženke, ki imajo vrtove ob poteh ali na "vidnem mestu", morale biti kar pogumne, da so si upale kakšno gredico obdelati na način **BIO** vrtarjenja, saj to "ne izgleda lepo". Deset srečanj je hitro minilo in za konec smo si privoščile še lep izlet v Volčji potok in še kam. Dobro razpoložene smo ob petju ugotovile, da znamo kar lepo število slovenskih pesmi, s katerimi smo si krajšale pot. Tako smo izletu dodale še piko na i in to ob sokovih in dobri volji, ki je ni bilo potrebno podpreti s kakšnimi dozami.

Naravno je najlepše in najprijetnejše.

Polne smo načrtov za jesen, ko se bomo lotile še kakšnega drugega področja. Prvi petek v novembru se bomo ob 10. uri srečale in razmislile bomo, kaj bomo počele v zimskih mesecih. Število tem je neizčrpno. Morda bomo katero reklo o ohranjanju koroške arhitekture, morda o vzgoji, morda o zeliščih, morda o izdelovanju suhih šopkov, o slikanju na svilo, morda o boljšem dialogu in medsebojni komunikaciji...

Pridružite se nam s kakšnim predlogom! ©

Anita Predikaka

ODGOVOR MARKU VREČIČU I.

Marko Vrečič mi je v prejšnji številki Prepiha (14/94) v nekaj vrsticah po njegovem svetoval za boljše pisanje člankov oz. navedel, kaj počnem narobe. Hvala lepa za njegov trud, toda res bi bilo bolje, če se s takšnimi nasveti ne bi več izkazoval.

Če mu že ni do lastnega ugleda, naj vsaj pomisli na ugled Koroškega radia, kjer je zaposlen. Sicer pa mu je tudi do slednjega očitno vseeno, če samo pomislim, kakšen nesmisel je sposoben spustiti v eter.

Osebnost bi bil prav rad deležen delovnega mesta novinarja, ki bi me čakalo po končanem študiju ne glede na moje novinarsko znanje in izkušnje. Potem bi se počasi priučil poslu (kakor pač že)... Toda to je zgodba nekega drugega časa in drugih ljudi. Novinarska kariera v takšni zgodbi te pač ne more narediti za svetovalca v novinarski stroki, sploh pa ne po tolikšnem času dela, ki ga ima za sabo Marko Vrečič. Takšna kariera te lahko naredi le za kvazi različico svetovalca. Sicer pa je že tako Vrečič v uvodu meni namenjenega odstavka zapisal "žal". Žal moram brati tudi takšne zmadke, ki si jih o mojem pisanju izmišlja človek s titulo odgovornega urednika Koroškega radia. Še dobro, da so na tem svetu razne Spolerjeva (novinarka Washington posta) ter Kochrsbergerji (ameriški univerzitetni profesor novinarstva), Gustinčiči itd., od katerih sem izvedel najmanj to, kakšen je dober oziroma slab novinar. Ne vem, zakaj se Vrečič obnaša kot star zloben nergač, ki ima prav le v svoji pisarni, pa še to le takrat, ko je sam v njej. Kolikor vem, ima okrog sebe sodelavce odprte glave in dobrega srca, zato bi bilo bolje, če bi jih presenetil s kakšnim lastnim uredniškim

projektom. Navsezadnje bi s tem tudi njegovi nasveti imeli neko veljavo, tako pa...

Rok Tamše
Slovenj Gradec
P.S. V zvezi s tem se bom spet razpisal, ko bo minilo sedem let.

ODGOVOR MARKU VREČIČU II.

V 13. številki PREPIHA z dne 5.8.1994 je novinar Rok Tamše objavil intervju z naslovom "Nisem dovolj oster".

V 14. številki PREPIHA pa je g. Marko Vrečič v rubriki "Pisma in odmevi" v odgovoru na objavljen intervju zapisal tudi naslednje:

"Zanima me, kako si g. Murko razlaga naslednji paradoks. Šest let je bil on direktor Koroškega radia, zadolžen za

finance, kadre in razvoj v najširšem smislu. Podpisani pa sem bil zadnjih šest let vodja programa, torej zadolžen za vse, kar se pojavi v etru. Program Koroškega radia je doživel potrditev pri poslušalcih. Po rezultatih javnomnenjskih merjenj je program Koroškega radia med najbolj odmevnimi med lokalnimi in regionalnimi postajami. Na zadnjih treh festivalih so se oddaje Koroškega radia vedno uvrstile med najboljše. Nikdar nismo bili slabši od tretjega mesta."

Pri vseh pohvalah na račun dobre programske politike Koroškega radia pa je pozabil zapisati, da sem bil podpisani v zadnjih šestih letih ne samo direktor ampak tudi glavni urednik Koroškega radia Slovenj Gradec. Zato se mu ob tej priložnosti zahvaljujem za nenadejano javno pohvalo mojega šestletnega dela. S spoštovanjem!

Franjo Murko
Slovenj Gradec



PA GAT

PA - GAT, d.o.o. Slovenj Gradec
41-276, 41-055

RESTAVRACIJA BELLEVUE:

- tople malice
- dnevna kosila
- pestra ponudba jedi po naročilu
- ob petkih in sobotah posebna
- ponudba večerij na terasi
- ob petkih živa glasba

MOJ MARKET - MARKET LEGEN

- OZIMNICA (krompir, jabolka, zelje...)
- UGODNE CENE -
- PLAČILO NA VEČ
- OBROKOV



JELOVICA
Lj Skofja Loka, tel.: 064/631-241, fax: 064/632-261

NA MOS V CELJU

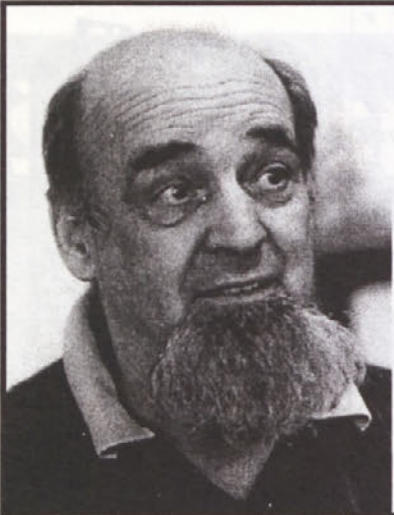
od 9. do 18. septembra '94 v hali J
in na prodajnih mestih JELOVICE v Sloveniji.

PREDSTAVNIŠTVO RAVNE NA KOROŠKEM
HOTEL MERX, Čečovje 5, tel.: 0602 20 175

got. 10% popust
sejemeski popust +30%
za OKNA, VRATA, SENCILA, mont. STENE, prenovno OKEN

got. 5% popust
sejemeski popust +30%
za stanovanj. in počitniške HIŠE

...obiščite nas na MOS

	AVTOR KRIZANKE: F. NOVAK	STANJE PO USPEŠNEM LOVLENJU	VOJAŠKA HRANA	OCRINC ZORAN	LOPAR	BIKOBOREC KI ZABODE BIKA	ESTONEC	NASAD GORSKIH ROŽ NA VRTU	GRŠKA CRKA	PRIPADNICA NEKD. NO- MADSKEGA NARODA	TRAVNATA RUŠA	NORVEŠKA GLASBENA SKUPINA
	NASILNO ODVZETO ZVUJENJE					ZGODNJE VINO						
	TRETI NAJVIŠJI VRH POHORJA											
	GLAVNI STEVNIK			DALMATIN- SKO Ž. IME					IME PLESALKE PAVLOVE ANTON INGOLIC			
	KRAJ POD SMARNO GORO SPANSKO M. IME				PLETENA TORBICA			RIMSKI HIŠNI BOG			LETIVOŠČE NA SLOVEN- SKI ORALI	PRISTAŠ REALIZMA
VISTA TRAVNATE ŽITARICE Z DRÖBNIM ZRNJEM (KAŠA)	OPRIMEK DRŽALO	OTOK V S. JADRANU NIZOZEM- SKO MESTO (SIR)			NAJVEČA PTICA				DALMATIN- SKO ZEN- SKO IME			
VISOK CERKVENI DOSTOJAN- STVENIK				HRIB PRI BEOGRADU					NADLEŽNA ZUŽELKA	KAROLY ACS	TELESNE POŠKODBE	
FRANCOSKI KIPAR (AUGUSTE)			ZVUJENSKA TEKOCINA IME DIR- KAČA CLARKA			VZKLIK PRI BIKOBORBI	ENOGLASNO BOGOSLUŽ- NO PETJE SJI					
ZELO STAR MOŠKI STAROSTA			JAKOB ALJAZ		NEKDANJI POGLAVAR BENETK			VELIKO ITA- LIJANSKO PRISTANIŠČE				
KEM. EL. IZ SKUPINE LANTANOV			ROMAN ALBREHT		IME PISA- TELJICE PEROCI			ANTIČNO IME REKE GUADIANE				
OLOJ JOŽE		DEL TELESA			ŽUPAN V ČASU ILIR- SKIH PROVINC			FRANCOSKO IME ZA VRH V ALPAH				

1

IZPOSOJENA KARIKATURA



- Rekel sem, da pripeljite mojo hči domov do polnoči. Prvič, zdaj je ura že dve, in drugič, to ni moja hči!

ZANIMIVOSTI TATRMAN

Na mnogih koroških kmetijah, v zadnjem času pa tudi pri novih hišah, je mogoče videti tatman (ponekod je zapisano tudi taterman, torej z e). Gre za studenec s stalnim iztokom, koritom in leseno cevjo, iz katere curlja voda. Mežičan Marjan Mauko, ki se je s fenomenom tatmana dlje časa ukvarjal in ga preučeval, ugotavlja, da je tatman večpomenska beseda, saj je zanj našel več kot deset različnih pomenov. Ta naj bi pomenila vodovod od zajetja do korita na gorci.

V Koroškem Fužinarju iz leta 1966 pa lahko preberemo takšno definicijo tatmana: to je pokončni leseni steber, ki je na vrhu včasih izoblikovan v (turško) glavo, v njem je cev, iz katere teče v korito "živa" voda. Tatman pravijo tudi stoječemu debelu, iz katerega moli nekakšna ročica in iz nje teče voda. In kar je Mauka še posebej zanimivo, tatman je tudi idol, lik, ki je na vrhu stebra. Tu pa gre za demona in Tatman pišemo z veliko začetnico.

In tako, kot naj bi bil Florjan na slemenu strehe zato, da bi ščitil kaščo, hišo, gospodarska poslopja, skratka - domačijo, pred požarom, tako naj bi bil Tatman na kmetiji zaščitnik vode. V Mežiški dolini je takšnih Tatmanov precej in kot smo že zapisali, se pri mnogih novih hišah pojavljajo tatmani kot okras. Zato je nemara tudi prav, da tudi v kratki notici v rubriki Zanimivosti naši bralci zvedo, od kod in zakaj tatman. -©

SVETUJE SOMMELIERE (vinski svetovalec) MIRO PIRTOVŠEK

KDOR NE PIJE VINA K JEDI, JE PRIKRAJŠAN ZA MARIKATERI UŽITEK; KDOR PIJE VINO NAPAČNO, POKVARI UŽITEK SEBI IN DRUGIMI

Poznamo latinski pregovor, ki pravi, da so okusi različni in da se o njih ni vredno prepirati. Kljub temu pa veljajo pravila, katero vino glede na alkohol, ekstrakt, fenolne snovi in nepovreti sladkor najbolje dopolnjujejo posamezne jedi. Vedno pa se ravnamo po pravilu, da mora biti vino dopolnilo k jedi in zato ne sme izstopati ali biti vsiljivo, jed mora oplemenititi in s svojo kislino poudariti njen okus.

V nekaj naslednji nadaljevanjih si bomo skupaj ogledali predlog optimalne družitve vin z jedmi.

Jedi	VINORODNI RAJON Podravski	Posavski	Primorski
HLADNE UVODNE JEDI			
• Dom.šunka s hrenom, vratnik, zašinec, sv. meso v tunki	laški rizling, šipon, rizvanec, silvanec, zvrsti	cviček, rose, modra frankinja, zvrsti	rebula, tokaj, laški rizling, rose
• suhe klobase, salama, sav. in goren. želodec	suha bela in rose vina		
• domača žolica in tlačanka v solati	z okisanimi jedmi se vina ne družijo (ocetna kislina)		
• jezikova terina, šunkin parfait	polsuhi laški in renski rizling, sauvignon, kerner in izbori	renski rizling, šipon chardonay	sivi pinot, rose cabernet sauvignon
• gosja galantina		lahka suha in polsuha bela vina	
• perutninsko jetrna in gosje jetrna pašteta	predikatna vina	modra frankinja	cabernet sauvignon, teranton, teran, merlot, rdeči capris
• divjačinska pašteta z brusnicami	dišeči traminec, sauvignon, rulandec, beli pinot, zvrsti, sauvignon, rose	rose in blaga rdeča vina	
• jastog, škampi školjke		suha peneča se vina	
• cocktaili: s sadjem, z grenivko, z dinjo s špinačo, s perutnino, in z ribami, z rakci, s školjkami, s tunino		vsi so sestavljeni z dodatki suhega vina ali z limono s kisom, s kečupom, nekateri pa tudi z majonezo in gorčico	
• Huj iz zelenjave: z grško marinado, z italijanskimi omakami za zelenjavo ali sadje, marinirani artičoki, beluši z Vinaigrette omako, nadevani paradižnik ali kumarice z mesnimi nadevi		jedi, ki so pripravljene z limoninim sokom ali s kisom, se ne družijo z vini, ostala pa se družijo z:	
	renski rizling, zeleni silvanec,	chardonay, rose	sivi pinot, beli capris, tokaj, šipon
• kraški, veprov in jelenov pršut		zvrsti, modra frankinja, rose	barbera, refoško, teran, rose

Ondulacija pri sodniku

Kaže, da so bila moja predvidevanja o vplivu vročinskega vala na povečano agresivnost pri ljudeh, ki sem jih zapisal v eni izmed črnih kronik tega poletja, kar oravilna. Pri tokratnem prebiranju policijskih poročil je takšnih nasilnih ali celo brutalnih dejanj precej manj.

Tako se pač počasi napoveduje jesenski čas, ko naj bi življenje spet nekako prišlo v ustaljene tirnice. To pa seveda nikakor ne pomeni, da so bili minuli dnevi glede črne kronike mirni in spokojni. In kot v enem izmed svojih obvestil za sredstva avnega obveščanja opozarja koroška policija: "Vlomilci so nenehno na delu, da niso pravkar pri vas? Preventiva je najcenejša. Ukrepajte!"

Pokalaka sta

V večmem času 31. avgusta sta bila na delu tudi dva Radeljčana. Kaže, da jima je bilo v njunem mestu premirno in sta vsaj za trenutek želela pričarati "sarajevsko vzdušje". Radeljčane je namreč dodobra preplašilo nekaj močnih eksplozij - zadnja se je zaslila celo okoli pol enajste zvečer. Policisti so naslednjega dne ugotovili, da sta dva prebivalca Radelj ob Dravi s plinom acetilenom in kisikom napolnila nekaj večjih plastičnih vrečk in jih aktivirala.

Ker sta vse to počela zunaj običajnega "pokalnega časa" (Velika noč, Prvi maj, Silvestrovo - osamosvojitve in drugi svečani dogodki), bi kadija verjetno storil kar prav, če bi ju za kakšen dan poslal v enega izmed kamnolomov. Pa ne z razstrelivom, marveč s krampom.

Z jesenjo je prišel spet šolski pouk. Povsod je polno nadobudne mladeži, ki si čas na poti v šolo ali iz nje pač krajša na svoj način. No, včasih se ta objestnost razlije tudi preko roba.

Tako je bilo tudi 1. septembra na "koroškem cugu". Skupina dijakov je izdatno kršila javni red in mir. Policija je ugotovila, da so mladi na nekoliko bolj bučen način obhajali krst enega izmed svojih sovrstnikov (dijaški krst). V prihodnje bi bilo primerneje, če bi krsta ne praznovali ravno na vlak. Morda raje doma v svojem stanovanju, kjer jih bo sprevednik (beri: mama) lažje umiril.

Sicer pa: kako bučna bo šele ohcet omenjenega dijaka, če je bil že krst tako glasen.

Trgovski avtobus

Pa ostanimo še nekoliko pri javnih

prevoznih sredstvih. Eno izmed avtobusnih podjetij je sklenilo svojim strankam iti povsem na roko. In uvedli so tako imenovani "trgovski" (nakupovalni) avtobus. Njihov moto je "Od doma do trgovine". Drugače si namreč ne morem predstavljati, zakaj naj bi 5. septembra v Podgorju voznik avtobusa zapeljal (trčil) v vogal trgovine. Slišali smo, da so Podgorčani poslej kar veseli, da skozi Sloverj Gradec ne vozi več vlak, saj bi lahko bile posledice - če bi komu prišlo na misel, da bi uvedel nakupovalni vlak - za njihovo krajevno trgovino še mnogo hujše!

In ob tem za kratek oddih kratka resnična zgodba iz prometa: Neka ženska se je zvečer z avtomobilom vračala z dela. Nenadoma jo je ustavil policist. Ko mu je izročila vozniško dovoljenje, jo je precej sumljivo in strogo pogledal. Tedaj se je zavedla, da ima na sliki očala, saj bi jih pri šofiranju morala uporabljati. Poskušala se je izmazati tako, da je dejala, koliko bolje vidi z lečami. "Bo kar držalo", ji je odgovoril policist. "Vozite namreč brez prižganih luči!"

Koroški policisti so prvega septembra v poznih nočnih urah ustavili nekega voznika in ugotovili, da ima pri sebi kar dve litoželezni posodi za peko. Ker ob tako pozni nočni uri v bližini ni bilo nobenega piknika, so se policisti z nočno stranko nekoliko podrobneje ukvarjali in ugotovili, da je možakar do posod prišel na nezakonit način.

Je pa bilo zares nepremišljeno ob poznih večernih urah voziti se naokoli kar z dvema posodama za piknik, pri tem pa v prtjažniku ne imeti niti koščka mesa ali vsaj kakšno kost za (policijskega) psal.

Pri frizerju

Prav tako prvega septembra je NN v Radljah moral - ob nepravem času - nenadoma začititi potrebo po ureditvi pričeske. Morda se je odpravil v gledališče ali na zmenek. Žal so bili vsi frizerski saloni zaprti. Zato je na silo vstopil v enega izmed zasebnih salonov in ker frizerke ni bilo, je iz blagajne odnesel 5000 tolarjev.

Za to ceno ga pri sodniku (če bo sodnica) za prekrške čaka poštena "ondulacija". Lastnica frizerskega salona pa prosi svoje stranke, da pridejo k njej tedaj, ko ima odprto. Njen salon je namreč za uredjanje pričesk ali za britje in "šišanje" in ni banka ali bankomat. Vabljivo ime p o n u d b a, ki ga nosi eno izmed trgovskih podjetij v občini Radlje, je privabilo še enega nočnega tička. Prišel je 29. avgusta in v nočnih urah vlomil v gostišče trgovskega podjetja Ponudba na Gortini. Odnesele je le 1800 tolarjev in napravil škode za okoli 5000 tolarjev.

Tudi njega vabijo k obisku med odpiralnimi časom, saj mu bodo tedaj bolj ljubeznivo postregli. Pri trgovskem podjetju pa upajo, da ga bodo lahko že kmalu postregli policistom. Nočnega ptička namreč. Še za nekaj časa ostajamo v družbi nočnih dolgooprstnežev. V noči od 27. na 28. avgust je eden izmed njih prišel tudi v gostišče Rahtel na Gmajni v Slovenj Gradcu. Nočni gost pa - kot bi morda pričakovali - ni bil žejen, marveč utrujen. Odnesele je kar devet vrtnih stolov in dve mizi.

Bojda se neznanemu storilcu ne obeta nič kaj dobrega. Med mizami, ki ju je odnesel, naj bi bila tudi ena stalna (stamtisch) domačih fantov, ki ga bodo, če ga bodo seveda dobili, hudo vzeli v precep. Lastnik pa ga ob koncu letošnje poletne sezone lepo prosi, naj mu

gamiture prinese nazaj vsaj do prihodnje pomladi.

In še tale zanimiva cvetka: 28. avgusta - kaže, da je bila to naploh noč vlomilcev - je okoli druge jutranje ure NN vlomil še v bife Lovec na Gortini. Pri vlamu ga je opazila policijska patrula, vendar mu je uspelo uiti. NN se mora zavedati, da bo iz l o v c a zdaj postal divjad, saj mu bodo policisti sledili z vsemi sredstvi.

Graničarji

Neznani storilec je med 20. 8. in 26. 8. prišel tudi do stražnice Kapunar na Kozjaku in razbil steklo na vhodnih vratih ter vstopil v prostore. Ogleдал si jih je - a ničesar odnesel. Preiskava gre zdaj v smer iskanja kakšne vojaške patrole JLA, ki še vedno blodi po naših gozdovih. To bi lahko bilo namreč povsem v sovžoju s tistim znanim reklom, da so nekateri odšli v hosto že leta 1941, pa še zdaj niso prišli iz nje.

Z meje pa prihaja tokrat še kaj zanimivega. Živahno je bilo zlasti 3. septembra na mejnem prehodu VIČ pri Dravogradu. Tega dne je med drugim neki avstrijski državljani preko meje poskušal pretihotapiti večjo količino lovskega streliva. Neki Italijan pa je za našega državljanja preko prehoda neprijavljeno želel prepeljati večjo količino najrazličnejšega blaga. Dva naša občana sta se želela kar takole sprehoditi čez zeleno mejo blizu mejnega prehoda Radlje.

Poker s pokrom

Na Koroško tumejo sta se 2. septembra podala dva Mariborčana. Na lahek način sta želela priti do večje vsote denarja. Ustavila sta se v Dravogradu in poskušala ogoljufati enega izmed gostincev. Dejala sta namreč, da ju je avtomat za poker ogoljufal kar za 257.000 tolarjev. Razumljivo se jima ta poker s pokrom ni izšel in užaljena sta zapustila "Tumbston". Bojda se zdaj nameravata srečati s Docom Holydejem neke drugje. Pravijo, da ni vest, če pes ugrizne človeka, marveč če se zgodi prav obratno. Kljub temu pa je tokrat v policijski kroniki zabeleženo, da je nezavarovan pes na Muti ugriznil sosedu. Oba so odpejali na opazovanje.

Zanimiv primer kršitve javnega reda in miru pa prihaja iz Slovenj Gradca. Policija je morala posredovati zaradi hudega prepira in pretepa v neki družini. Posebnost intervencije je, da so zaradi nasilnega obnašanja v bunker morali odpejati vinjeno - ženo. Tako prihajamo do novega izraza - "bunkerašica". -© T.I.



zavarovalnica triglav
d.d.

POSLOVNA ENOTA KOROŠKA

62380 Slovenj Gradec, Vorančev trg 2
Tel.: 0602/41-842, fax: 41-840

PREDSTAVNIŠTVA:

Radlje ob Dravi, Mariborska 8
Tel.: 0602/73-024, fax: 73-026

Ravne na Koroškem, Trg svobode 12
Tel.: 0602/23-658, fax: 23-769

**RENTNO ZAVAROVANJE
ZAVAROVALNICE TRIGLAV**

*ENA OD REDKIH ZANESLJIVIH STVARI V
ŽIVLJENJU*



PROMING
IZDELKI IZ MARMORJA IN
GRANITA

62360 Radlje, Partizanska 35, Tel./fax: 0602/71-034

NAGROBNI SPOMENIKI



NUDIMO VAM:

- že gotove nagrobnike
- izdelava po vaši želji
- kratki roki izdelave
- kovinske črke, vaze in svetilke

SE PRIPOROČAMO

GinS
d.o.o.

PODJETJE ZA EKONOMSKE,
FINANČNE IN KNJIGOVODSKE
STORITVE



menjalnica

Tel.: 0602 83 276

Fax: 0602 83 627

Dravograd

Trg 4. julija 34



Galerija Prizma
Slovenj Gradec
Glavni trg 29

Boutique
Prizma
Dravograd



- ročne ure **LORENZ** in **LAURENS**
- nakit zlatarne Celje
- kristal šole Rogaska slatina
- izdelki domače in umetne obrti
- use za obdaritev

Nova ponudba:

**ZOBNO IN
DENTALNO
ZLATO IN
ZLITINE**

STALNO NA ZALOGI:

- **AUROPAL SE**
- **DENTOR N**
- **AURODENT 20**

ZELO UGODNE CENE!

*Staro zobno zlato
zamenjamo za novo.*



Prenočišče-Restavracija
KOROŠKA DEČVA d.o.o.
Otiški vrh 25 a
62373 Sotčanj
tel.: 0602 85-620185-621
3 R 51820-601-94199 SDK Družnoga



MOTEL - nova ponudba
priznane in preizkušene
kuhinje.

KOROŠKI
97,2 FM **Radio**
SLOVENJ GRADEC

vsak dan...
...ves dan

Tel.: 0602 41 818,
41 245,
fax: 0602 42 600



KOMPAS HOLMEC - VIČ

PONUDBA NA ENEM MESTU!

- **FREE SHOPA NA HOLMCU IN VIČU**
- Delovni čas **vsak dan** od 8. do 21. Tel. Holmec: 31-888
Vič: 83-955
- Poleg cigaret, originalnih škotskih in irskih whisky-jev, ameriških burbonov ter zlatnine in ur Vas vabimo s
- POSEBNO PONUDBO:**
 - športna oprema za tenis in plavanje
 - kopalne brisače
 - sončna očala, kolekcija za sončenje
 - parfumi, igrače in sladkarije za otroke
- **MEJNA TURISTIČNA DEJAVNOST**
- menjalnica denarja
- špedicija
- izdajanje vseh vrst avtomobilskih zavarovanj (tudi zelene karte)
- izplačila avstrijskega, nemškega in slovenskega prometnega davka
- prodaja turističnih aranžmajev - potovanja doma in v tujino

- **GOSTINSTVO**
Restavracija na Holmcu je prejela posebno priznanje za urejenost in dobro postrežbo.
Dobra kuhinja, ki postreže tudi z žab jimi kraki in domačim vinom, je vsak prvi vikend v mesecu popestrena z **dalmatinsko kuhinjo**.

VABLJENI !

